

310351 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

నంపుటము =

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 8-వ తేది శుక్రవారము

దుండుభినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ ద్వితీయ ౨.

No. 134

నంబిక ౧౩౪

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదినిగల మాయమందుగాడ నకలునుందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను పెలసినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సరస్వతి వాచక పుస్తకములు

ఫారవీ రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారి ప్రణీతము.

(255)

ఈ వాచకములు Text Book Committee వారిచే ఆమోదింపబడి 1921 సం॥ జూన్ 22 తేది కెజుటలో ప్రచురింపబడినది. కెంటన్ మేము మామిత్రుల సలహా వైత శ్రీ దైత్యులవారి Proceedings R. C. No. 4227/19 Dated 11-7-19 ప్రకారము Co-operative Societies and Industries ను గురించి పాఠములు వ్రాయించి వెనుకటి పాఠములగా జేర్చి ప్రచురించెడివి. అప్పటినుండియు మా చిన్ని వాచకములు సర్వజనాదరణమును బడసి, దివాదివాధి గృధ్రి నొందుచుండ మామిత్రుల పాఠములు Text Book Committee వారిచే ఆమోదింపబడినది గాననియు ఇందు కొన్ని పాఠములు మార్పుగా నున్నవనియు శ్రీ దైత్యులవారికి తెలియపరచి మా పుస్తకములలో తనిపోని నిందాలోకము చేయును, చాలనుంది విద్యార్థి కాదులకు తెలియజేసిరి.

గుణగ్రహణపారీక్ష లైన శ్రీ దైత్యులవారు మేము చేర్చిన పాఠములను ఆమోదించుచు Special Case గావూరు Proceedings R. C. No. 185 E 21-10-22 తేదీని పంపియున్నారు. కావున విద్యార్థి కారులకును ఉపాధ్యాయులకును మేము విన్నవించుకొనున దేమనగా నిందాలోకముచేయు మామిత్రులనూటవిని మా సరస్వతి వాచకములపై కినుక బూనుక అనేక నూతనవిషయములతో ప్రచురింపబడిన మా చిన్ని పుస్తకములను వాసుకలోనికి తెచ్చుభారము మీయిది. కావున తగురీతిని మాకు ప్రోత్సాహ మొసంగ గలందులకు కోరుచున్నాము. అద్దేవల్లి లక్ష్మణస్వామి ప్రకాశకుడు.

పుస్తకములు వలయువాడు:— గోదావరీబుక్కు డిపో, రాజమండ్రి అని వ్రాసిన బడకులరు.

N. B. మాకద్ద ఎలిమెంటరీ విద్యార్థులకు కుపయోగించు అన్ని రకముల స్కూలు పుస్తకములు ప్రేమనరీసామాములు, వాచకములు, నవలలు వగైరా అన్నియు దొరకును.

త్వరపడుడు.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బోజ కాళం సంహారణి:— ఎంతకాలమునుండియున్న శీఘ్రరోగము నెకను గారముగోజులలో గుణము కనుబరచి. కాళ్ళనుంటలు, నీరు వారింతులయ్యగాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములకంటే ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిని తేదీ కంతీకము: చిట్టిఫిరంగి, పల్లిక, బగ్గెలోనగు సవాములున్న, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొందుపు, సవామేసాములు, మేసాములు, మేసాగ్రణములు, ముక్కువైపు మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము రోజులలో నివారణజేసి బలము, శరీరకాంతి, రక్తకృద్ధి, పిచ్చస్థంబున కలిగించును. ఇచ్చాపత్యం.

నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 3-4-0.

(90) సర్వవిధ శ్మగ్గోగ సంజీవి లేహము. జీర్ణించిన పత్తి, తిలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు శ్మగ్గైనను, మూత్రము స్వల్పముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు తగ్గి రక్తపుష్టి చేసును. రి పూటలలో గుణము కన్పించును. ఇచ్చాపత్యం.

డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహావజ్రపాణిరసము (అను అష్టాదశ తత్వభోగోగ సంహారణి) నెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేసాములు, పొడలు, నుచ్చలు, కాళ్ళు, చేతివ్రేళ్ళు, పెదవులు, ముక్కు, వగైరాలు లావై ఎర్రబారి సదా తిమ్మెరలుగా నుండుట, మేసానీరు, అంతర్గతగుణములు వగైరాలును పరమానందము.

(27) శ్రీరామాశ్రయోగము నెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, క్యాసకాసలు, దగ్గు, కగ్గు, తిబ్బసము, మొ॥ శ్మగ్గవ్యాధులకు బ్రహ్మశ్రుతి, రి పూటలలోకఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును. గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు.

(గోదావరీజిల్లా)

కె. వి. ఆచారి, ఆయుర్వేద యూనానీ డాక్టరు.

K. V. Achari Ayurveda unani Doctor.

వెల సులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ
రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆహ్వానము!

కృష్ణజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపల్ సెం 148 రు కలిగినట్లునుండిన రం డంకర్లు ౫ లిగ: గానుడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, స్థలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిల్ల ను 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు గూఢపు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ వేయబడును. నాక ప్రతివారును వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది సుచిత్రము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన రుతువారి పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున కిదిస్థితున్న, వివరములను కోరువారు మా యెంట్టుకల్లగాని నెరుగా నాకు వాసిగాని కలుసుకోవలయును. ఈ చీట్లకల్ల వగూడా అయ్యెల్ల సామ్య కృష్ణజిల్లా యెలూరు వెంట్రో కో అవకాశపు వ్యాంకిలో నుంచబడును.

2. ప్రతిగ్రామమునందును మంచి యెంట్టు కావలయును. మంచి కమీషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యాకిండ్ సంతకముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

“చీట్లు కావలసినవారు, తమ అద్రష్టును స్మర్తముగ వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మణి అద్దెను కేసి యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును.”

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం.
కృష్ణజిల్లా. }
1-7-1922. } మేడ హక్కుదారుడు.

“తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము”

మీరు ఇల్లకడలకనే తెలుగు ముద్రాహంతు నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినుసున కొక గంట పని. “ప్రాప్తి క్తస్సు నిమిత్త మణాదిల్ల పంపించండి!”

(18) ఇఫ్ థేమో బ్యూరో, కాకినాడ.

The Vedic World.

A Monthly Journal of the Vedic Society to defend its all round interests.

Topics of the world reviewed on Vedic basis by eminent Pandits.

First Issue Published on Sravana Pavarnami Dundubhi, 7th August 1922.

Annual Subscription Rs. 3.

Address :—Manager, The Vedic world, 123 Govindappa Naick Street MADRAS.

THE BENGAL COTTON AND WOOLEN MILLS LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 40 per cent dividend in the first year. For prospectus and particulars please apply to Roy Dutta and Co.

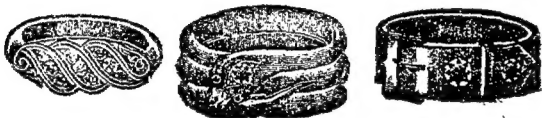
172, Bow Bazar Street, CALCUTTA

ప్రకటన

కొత్తకొంపు ఫర్నిచర్ శాల

సామానులు మేలైనవి. ధరలు సరసము. వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేసి. పి. ఏ.రా.సా.మినాయుడు అండుకో, నరసారావుపేట

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, నాటకములందు, ఇతర కుట్ర కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములుచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, అర్డర్, పీలు, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి నగలు తయారుచేయుచు అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది. తృప్తికరముగా లేకున్న వాచను తీసికొని నైక మిచ్చెదము.

అక్కి జ్యాయలర్ కంపెనీ,

(191)

18/288, వైవాజూరు, మద్రాసు.

పాలసుగంధిలేహము

ఇది రక్తిశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహములు, మేహ పాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 ఈ॥ డబ్బి 1-4-0 పి. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహము.

ఆత్మవ్రణము, నిక్కాక, కాల్లుతీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డబ్బి చాలును. 20 ఈ॥ డబ్బి 1-4-0 పి. పి. 0-8-0

పి. శి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (2851-4) పెరిశే—నెల్లూరుజిల్లా.

చాటుపద్యమణిమంజరి

ద్వితీయభాగము

ఆశుండ్లనుండి యఖండపరిశ్రమ చేసి యాంధ్రదేశ మన్నిభాగముల నుండియు రత్నములవంటి చాటుధారలను సంపాదించి మేటారి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రథమభాగమున లేని యపూర్వవిషయములు గలిగి యిది యద్భుతముగా నున్నది. వెల 1-6-0. గ్లాజు పేపరు ప్రతి 1-10-0

మూన్నాళ్ల ముచ్చట

హృదయమగు చిన్న పద్యప్రబంధము, ప్రభాకరశాస్త్రిగారు రచించినది పద్యము లమృతగుళికవంటివి. కథ యీగనాటి యాంధ్రదేశపుది. దీనితో నిండినది. వెల 0-6-0.

అగస్త్యుని ముగియిలోగా, రెంటికిని అర్ధం పంపువారికి కూమ్మండలేహము చు. 0-4-0 లకే పంపుదము.

అడ్రాసు:—మణిమంజరి మేనేజరు, తిరువల్లి క్షే.టి, మద్రాసు.

(142)

గురుకబాగు వ్యవహారము

దానిమూలము

మతము: న్యాయక్రమము

‘బ్రైట్యాసు’ పత్రిక ప్రత్యేక విశ్లేషకుడు అమృతసరమునుండి అగస్త్యుని 10 వ తేదీని ఆంధ్ర పత్రిక కుటుంబము వచ్చుచు:-

గురుద్వార సంస్కరణోద్యమము, యెటుల జూచెదమన్న ను, విషయ స్థితిని గాంచినది. అమృత సరమునందలి సువర్ణాలయములో కేలనుగూర్చి వచ్చిన తగాదాయము, ప్రభుత్వమువారి పక్షమును ముఖ్యవిషయములు. అయితే ప్రస్తుతసంరంధము చాల విశేషముగ సాధికముగ జరుగుచున్నది. తత్ఫలితముగ క్లిష్టపరిస్థితు లేర్పడినవి. ఇరుపక్షముల వాచను కుదిముట్టుకరకును వెనుకకు తగ్గకుండుటయు నిశ్చయించుకొనినటుల గానించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి దృష్టిలో నిసంరంధము న్యాయ, క్రమాధికారములను తిరస్కరించుట కేర్పడినదిగా గానించుచున్నది. ఏమైనను సరే. వారు దీనిని అణచి వేయ నిశ్చయించుకొనియున్నారు. సిక్కుల దృష్టిపథములో నిది పవిత్రసంరంధమున, గురుద్వారములగుర్చిన తమ మర్యాద త్వములను సీరపరమకొనుటకును గానింపబడుచున్నది.

మతము : న్యాయక్రమము

ముందుపలికి మెట్లు లేకున్న యిప్పుడూహించుట కష్టముగనున్నది. కాని యేదోవిధముగ మంచిమాట కుదురకున్న యెడల యీ సంరంధము దీర్ఘకాలము జరిగి చాల దుస్సహాయము నుండెను. ప్రభుత్వమువారి పుడు క్రమమున గణాభిజయవలెనని యు, యేమైనను సరే న్యాయమును బలుకబెట్టకలెననియు పూనకొనినటుల గానించుచున్నది. న్యాయ క్రమరక్షణమును గూర్చిన విషయము సర్వవిధి అమే. అది మంచిదే కాని యీ విషయములో దాని వాచనములో బెట్టి మతవిషయమగు సాన్యజనికోద్యమము నెడ ప్రవేశపెట్టుట చేరువవిషయము. ఇచ్చటకొలది మంచి కృత్యము మాత్రము తమామాకు అల్లరి జేసుటకుగాని ధనకాంతిచే గాని యీసంరంధము నకు దిగకలెదు. ఒక తెగవా రెండఱును స్త్రీపురుషులు ఒకమత భావముతో పూరితులై యున్నారు. సామాన్యపు సి విలు ఉద్యోగి నిర్బంధ విధానము ను నివాస భోజనముగ జూచును. కాని అది నిరంతరభాధకారు లుపయోగించు సర్వరోగనివారికి. అది యిట్టివిషయములలో నేమియు నుపయోగకారిక నుండెను. ఇట్టిస్థితిలో నిరంతరభాధకారు ప్రవర్తనముగాక రాజకీయవేత్త సమసుఖాలముగ సంపరిచుట గావలయును. విచిత్రజాతీయత ప్రేమనలు ప్రాసీజులకొడు 128 సెక్టను ప్రయోగించుట వలన, అమృత సరములోగాని, గురుకబాగులోగాని, యీరాష్ట్రములో నుండి యెచ్చటనైనగాని నేలకొలది ఆకాలీలభావము నణచివేయజాలరు.

కొట్టుట : ఆహింస

అహింసలో రెండు సంకల్పములకులోగా సిక్కుల భవారీ కసమావేశము జరిగి నిరాకరణోద్యమ తీర్మాన వంగి కరింపబడినపుడు సిక్కులు ఇతరులను మహాత్మునిని సభనన్ను తాము దిగునట్టి యుపద్రవయ్యవ్యయమును గూర్చి హేచ్చరిక జేసియుండిరి. పంజాబీలును, సిక్కులును అగ్నింధనమునంటి వారు. వారు భూతిదేశములో నితరులవంటి వారుగారిని చెప్పబడుచుండెను. పంజాబీలు యేమిని నైన జేయుటకు ముందేమియో నాలోచింపరని ౧5 మైళ్లు ఒడ్డెయరుగా రనినమాటను వారాధారము జేసికొని యెటుల ననుచుందురు. కాని యిప్పుడు సిక్కుల ఉద్వేగమానసమునందు దౌర్జన్య విరహిత ఆసహాయోద్యమము నాటుకొనినది: ఆహింసాభిజయ నిజముగ నాటుకొని ఫలించినదా లేక మంధ్యభూమిలో వేసిన విత్తాయనా యని సంజేహించువారు అమృతసరములోని సువర్ణాలయమునకు గాని గురుకబాగునకు గాని వెళ్లకచ్చును. అచట గాయములు తగిలిపడియున్న వారలను కన్నులార జూచి సిక్కు లందఱును ఆహింసాపథమును వైకొని యీసంరంధములో శామాన్యమేయుండిరిని కనుగొనవచ్చును నేనుఆగాయములు తగిలినవారలను ఆలయమువద్ద 25 చుదినిన్ని బాగునద 50 మందినిన్ని జూచితిని. వారందఱును క్రిమినలు ప్రాసీజుల కొడు 128 సెక్టను క్రింద సాధికారమును గల్గి సంపరిచు చున్న పోలీసువారి చేతులలో న్యాయప్రకారము దెప్పలమిని అచట గాయముల తోపడియుండిరి.

క్రిమినలులలో ఈసెక్టనుప్రకారముఒకగుంపునుచెడర గొట్టుటకు వలయు బలము నుపయోగింపవచ్చును. 128 వ సెక్టనును ప్రయోగించునంతటి పరిస్థితు లేర్పడినవే యనుకొనినను ఒక విషయము మాత్ర ములోచింపవలయును. అచట దుర్బాటిలోనున్న పోలీసువారుల కలయునంతబలముమాత్ర ముపయోగింపవలయునన్న విషయమునకు విరుద్ధముగ సంపరింపలేదా? నాకలె ఆగాములుతగిలిన, ఆకాలీలను గొండబను జూచినవారు ఒక్కటే పత్యుత్తరము నీయగలరు.

అల్లరికి మూలము

‘గురుకబాగు’ యొక్కడ నున్నదోనును విషయము చాలబండికి తెలియజున్నది. ఈపేరతో రెండుప్రదేశములున్నవి. ఒకగురుకబాగు అమృతసరం సువర్ణాలయము ప్రక్క నేయున్నది. కానియిప్పుడు సంరంధము జరుగుచున్న గురుకబాగు అమృతసరము నకు 12 మైళ్ల దూరము లో అన్నా లా తాలూకాలో నున్నది. అచట రెండు గురుద్వారములు గలవు. ఒకటి తమ గురునకు గురు అజ్ఞనదేవునిస్మారకార్థము నిర్మింపబడినది. మరియొకటి 9 వ గురునకు గురుగూర్జ బహదూరుకు సంబంధించినది. ఇప్పుడు మండరదానుగాగు మహాంతుగ నున్నారు. ఒకరికొకరికి మంచిమాట కుదురుటవలన అచట నిశ్శాంతి యుభూములు అన్నియును నుపాంతు క్రింద నుండుటకు ను, గురుద్వారములు ప్రబంధక కమిటీ క్రిందనుండుటకు నేర్పాటు గానింపబడిన. ఈసంరంధము ఇటుల మొదలిడెను. విరుగురు ఆకాలీల సేవకును ప్రబంధక కమిటీవారి యుత్తరువు ప్రకారము గురుకబాగులో అగస్త్య 10 వ తేదీని గురుకాపాకాలలో వంటచేసెడు కొరకు చెట్లను నలుకుచు డిరి. ఈ విరుగురు ఆకాలీలను అడిమనలు పోలీసు నూపరిం తెం డెం టు తెటి గారి యుత్తరువు క్రింద పోలీసువారు అరెస్టుజేసిరి. వారలను ఇండియన్ పీ:లు కొడు 879 సెక్టనుక్రింద అమృతసరం 1 క్లాసు మేజిస్ట్రేటు జైన్సిస్సుగారి కోర్టులో ప్రాసీజులుజేసి ఆరునెలలు కఠిన శిక్షయు 50 రూపాయలు జరిమానాయు విధింపబడిన. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యీ మహా సంరంధము నకు యీ స్వల్ప విషయము కారణమే యనుకొనువారు, యీ 5 గురు సేవకులను యేల దొంగతనము క్రింద ప్రాసీజులు జేసిరావని విచారనడకపోరు. న్యాయము నిజకబెట్టబడుచున్నమాట నిజమేకాని అంగులన నెంతెన్నము గల్గెనున్నది. వారు గండంగిసన్నాము లేమి? వారు బలవ్రయోగము నెంతవరకు జేయవచ్చును?

కొన్ని అభిప్రాయములు

స్వయముగ నచ్చటికి వెళ్లిచూచుటవలన నాకు కొన్ని అభిప్రాయములు యొక్కిందివిషయముగ వ్రెను.

1. అగస్త్య 10 వ తేదీని గురుకబాగులో కట్టెలు కొట్టి కొను 5 గురు సేవకులను నిర్బంధించి స్థానికాధికారులు భావి వృష్టి లేకుండుటను గనుబరచిరి.
2. అధికారులు సమన్వయభావముతోను విజ్ఞానముతోను పనిజేసియుండినయెడల ఈ విషయములో గురుద్వార ప్రబంధక కమిటీకిని మహాంతుకును రాజీ కుదిరెడిది.
3. పోలీసువారు కొందరు న్యాయక్రమములను రక్షించు నుత్తేషుతో తాము ప్రయోగించవలసిన బలముకన్న నెక్కువ యుపయోగించి యుండిరి. సత్యమును న్యాయమును నిలుపుటకు గాను బాధ్యతగల అసభికారులును, నిరాకరణవాదులును, మిత వాదులును, హిందువులును, మహమ్మదీయులును, సిక్కులును, స్థానిక కాసనపర్శులును, కాంగ్రెసువాదులును నితరులను, అమృతసరం జైన్సిస్సులోమీదన, కమిషనరు, పోలీసు యన సెక్యరెటరలు, మంత్రులు, గౌ. సర్కార్ బహదూర్ సర్కార్ మొదల ర సింగు మ జే తి యా, గౌ. సర్ జాకెయెనర్లుగా రును, వీలయినయెడల గవర్నరుగారును ఆహ్వానింపవల్లి స్వయముగ గాయములు తగిలిన ఆకాలీలనుజూచి పోలీసువారు ఎంతవరకు న్యాయపథమున నుండిరో అది సానుకూలముగను జూచుట ముఖ్యము.
4. ఆకాలీలు ఆహింసామార్గముననే యుండుట యెంతయు ప్రశంసనీయును.
5. సిక్కులలో తిప్పక వ్యవచిరద్ధభావములు ప్రబలును అదిమాచి ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును సంఖ్య గుదురవలెనని కొరువారు మిగుల చింతించెదరు.
- 6 గురు ద్వారసమస్యా పరిష్కారము, యీగురుకబాగు వ్యవహారము వలన మరింత క్లిష్టముచేయబడినది.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

శీక

భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహత్త్వ. ఇందు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్యము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన భావకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము. ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

6-వ తేదీ శాసనసభ 11 గంటలకు ప్రారంభమయి న. నాడు ప్రభుత్వ కార్యక్రమము జరిగెను. ఇది కార్యక్రమ ప్రవేశ పెట్టబడిన చట్టములు, 6 ప్రతిపక్షములు ఆగించింపబడి ని సభకు 100 మంది సభ్యులు వచ్చిరి. ప్రేక్షకుల సాస ములు భారీగ నుండిన. స్టేజికి వున్నలలో లాండ్ లార్డ్ గారి ప్ర. సం. X మునుంచి యిటుకు ప్రవేశ పెట్ట నున్న తీర్మానమును వినుటకు గా జోలు ప్రేక్షకులు అక్కడకు జోయి యుండవచ్చును. ఆంధ్రప్రదేశ్ సామ్రాజ్య శాసనసభ ప్రేక్షకులు రావారు. 6-వ తేదీ భాగ్యలక్ష్మి గారి మరణమునకు 5వది. వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని జూ పిరి. ఆర్థిక విషయవిషయములలో ప్రభుత్వమువారికి కుడిభుజముగ నుండెడివారని ప్రభుత్వపు టార్జిక సభ్యుడు నడిచెను.

సాంకేతిక సభ్యులవారికి గానలగిరి విషయమును గుర్చి విరి టిరి రిక్లెయింపు కమిటీ—తీర్మానమేదియు జేయలేదనియు ఈ నివేదికను గుర్చి ఇండియా క్యాబినెట్ కి తమ యభిప్రాయమును వివరించుననియు శ్రీమతి ఆయ్యగారికి బడ్జెట్ గాన ప్రభుత్వం దిచ్చిరి. కమిటీ వారి నిర్ణయము ప్రస్తుతియు తెలియజేయబడినది. పోలీసువారికి ప్రభుత్వము ట్టు అసవ్యము కలుగునట్లు చేయవలెనని తదితర పనులను జేయువారికిని తిగితియు విధించుటకు సెల్యుట్ కమిటీ వారి నివేదికము ప్రవేశ పెట్టబడినది. పూర్వమున్న మరతులను సరదిరి. ఈ అట్టకు విరుద్ధముగ నడచు వారి నే తిగిం చెదరు. తన స్వలాభమునకు గాని సదుద్దేశముతో గాని పని మానివేసినవారికి ఈ అట్ట కర్తవ్యము. సదుద్దేశముతో సభ్యులు వారు గూడ ఈ అట్ట నకు గురిగాను. ఈ అట్టను దుర్వినియోగము జేయకుండుటకు ముందు ఈ అట్ట ననుసరించి విచారణలు ట్టు ప్రారంభించు టకు పూర్వము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసు విమానముగారి ఉద్ది యవును దీనికోసము గ్రామపాలికువారి కిచ్చుము ప్రరర్తించును. ఈ చట్టమునకు ఇప్పుడు అనవరములేదని, ఈ నివేదికమును తయారుచేయుటకు నియమింపబడిన సభ్యులలో గౌరవ, ముగి ఈశ్వర సారాభాయ, రాంసింగు, హుసేన్ అలీగార్లు భిష్నాభిప్రాయమును వ్రాయుచు తమ యసమర్థులని నిలిపిచ్చిరి. చట్టములలో మరతులు దారుణముగ నున్నవని. గృహవతి — కంటిన్ మెంటు— క్రిమినల్ ట్రైబ్యునల్స్, అధికార సామ్రాజ్య చట్టములను యోచించుటకు జాయింటు కమిటీకి జేరుట కంగీకరించిరి. రహస్యపు చట్టపు నిబంధనలు చాలా ఘోరముగ నున్నవని నియోగి, శ్రీమతి ఆయ్యగార్లు ఆక్షేపించిరి. ముఖ్యముగ నేను సోదరుడు గాని రుజువు చేసికొను భారము అంతయు నిండితుని నెత్తి నే వేయు టవ్యాయనని. విమర్శనలన్నిటిని సెల్యుట్ కమిటీ వారు సారకాముగ పరిశీలించెదరనియు అవ్యాయముండదనియు 50 నిలియు వికసెంటుగారు ప్రభుత్వం మొనగిరి. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు రందరును అసలు బిల్లు సిద్ధం తము నంగీకరించిన చెప్పిరి. కొద్దికొద్ది అట్ట సవరణ జేయుటకు ఇట్టము ప్రవేశ పెట్టబడిన. అలహాబాదు హైకోర్టు తీర్పులు ప్రతికూలముగ ఇటీవల ఈ విషయమై జేయబడుటచే ఈ చట్టము ప్రవేశ పెట్టబడినదని. వివాహము వివాహాల చట్టముల గూడ ప్రవేశ పెట్టబడిన.

నెగపియలిలు ఇన్స్పెక్టరు ఆఫ్ సుకరించుటకు తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టబడిన. వివిధ స్త్రీయజ్ఞులగుబిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడిన. ఇందరి ముఖ్యవిషయమేమన సుధులలో జోయిలలో (అట్టెండరులును) పనిజేయువారు ధ్రువ పుత్రమును తీసికొన నవసరము లేదు. ఇండియా గవర్నమెంటు నిబంధనలు తయారయినగాని ఈ అట్ట అమలులోనికి రాదు. ఈ అట్టను సాధారణముగ అమలు జరుపుటకు స్థానిక ప్రభుత్వము వారికి అధికారమియబడినది.

అక్రిమల్ ట్రైబ్నల్స్ అట్ట అడ్మినిస్ట్రేటరు జనరలు అట్టలరు సవరణ జేయుటకు 50 వికసెంటు గారు ను చట్టమును ప్రవేశ పెట్టిరి. సామ్యును నారిం చు టచే కలుగు బాధ్యతలంతయు ఇండియా గవర్నమెంటు వారి నుండి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి మార్చుటకు ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యము. వర్తకము స్వేచ్ఛగ జరుగుటకు ఇదివరకున్న నిబంధన ములను తొలగించుటకు ఇంకొక బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడినది. ఇది అయినవెంటనే 50 అగిపోయెను. నిన్ను మరల సమావేశ మగును. అనధికార సభ్యులు ప్రవేశ పెట్టు తీర్మానములు చర్చించ బడును.

ఆంధ్ర మహాసభలు భిద్రు ప్రదర్శనము

భిద్రునందు గూడనున్న ఆంధ్ర సభలలో బాలు 21 తేదీనుండి భిద్రు ప్రదర్శనము జరుగును. శుద్ధమైన భిద్రు ప్రదర్శనమును జేయవలసినవారు స్వయముగ వచ్చి బట్టలను ప్రదర్శింపవచ్చును. లేక భిద్రు శాఖాధికారి నగునాకు మంపిన నేను ప్రదర్శనము గావించును. పంపదలచినవారు 15 న కేలలోపుగ ఈ క్రింది చిరునామాకు బంపవలయును.

కా. నాగేశ్వర రావు, 7. తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఇంగ్లాండులో జరుగనున్న సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునకు కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు ను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారు ను ఏమి ప్రయత్నించును జేయుచున్నారని సర్వాధికారిగా రడిగిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు ఇండియా తరపున కమిషనరును నియమించిరి. ప్రదర్శన భవనస్థానము మరతర ఏర్పాటులు, వానికగు భిద్రును గుర్చి ఆయన ఇంగ్లాండులో హాకమిషనరుతో ఆలోచించుచున్నాడు. ఇంగ్లాండునకు జోవుటకు పూర్వము ఆయన జూబయి మద్రాసు లకు వచ్చిరి. తాను జెప్పవలసిన దానిని జెప్పి మేము చెప్పిన సంగతులను గ్రహించిరి. ఇంగ్లాండునకు జోవు మార్గములో మార్చెయియ్య దిగ్గరనున్న ప్రెంచి అధికార ప్రదర్శనమును పొందినారని. ఇంటి తిను యువయోగకరమగు అభివృద్ధి గల సెలంపుతో జోయిరి. ఇండియా గవర్నమెంటువారి అనుమతిని పొంది నాయి కమిషనరు ఇండియా తరపున లండనులో సహాయ సభ్యులను నియమించిరి. ఇండియా నర్తక సంబంధమున్న వారు గూడ ప్రతినిధులుగ నున్నారు.

అసలు ప్రదర్శన ట్టు గానలగిరి వస్తువులు ఏర్పాటు జేయుటకు నమూనా జేయుటకు ప్రారంభ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉష్ణ శక్తి వ్యాధులకును, పారశుద్ధ్యము, సుఖిజీవకము న్ను గు వారికి సంబంధించినవిషయములను అవినీకాళము అభిలభ్యారంజేవిధానము ననుసరించి ప్రదర్శింపజేయుటకు యత్నించుచున్నారు మొదటి భాగమునకు ఇండియా తరపున 50 హావల్ చార్లస్ గారు ప్రతినిధిగ నియమించబడిరి. రెండవ విషయమునకు ఇండియా కమిషనరును నియమించిరి. ఈయన లండనులో ఇండియా గవర్నమెంటువారికి కలవను సభ్యులు జేయుచున్న హావల్ సోదరులతో కలసి యోచించ వలెను. తక్కిన వారిని నిగూర్చియే మియు చేయలేదు. ఇంగ్లాండునుండి ఇంకను సమాధానము రావలసియున్నది. బర్మా ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ ప్రదర్శనమును జరిగెదరు. ఆ భిద్రునంతయు తామే భరించెదరు. బర్మా కలప ప్రదర్శనము బర్మా రాష్ట్రములలోను జేర్చుటకు అభిలభ్యారంజే అవినీకాళా ప్రదర్శనములోను జూపబడును. కేంద్ర భాగములో ఇన్వెంటరీ వోటుగా రాష్ట్రీయ స్థానములను నెలకొల్పటకు ఇంకను అదనముగ స్థలము నియతలేదని మద్రాస్, బొంబయి, పంజాబు ప్రభుత్వముల వారు గుచున్నారు బెంగాలు, సయ్యత్ రాష్ట్రముల వారు గూడ ప్రదర్శనములో పాల్గొన గోరుచున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములు, సంస్థానములు గూడ సహాయము పోకి జేయవచ్చును. మద్రాసు వారు అధికార సామ్రాజ్యతో ప్రదర్శనమున పాల్గొనుట కంగీకరించిరి. దీనికి ప్రారంభ ప్రయత్నములు తీవ్రముగ జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రములో ఇండియాలోనే ప్రదర్శనమున కంపుటకు పూర్వము ప్రయత్నము ప్రదర్శించి మామటకు ప్రకృతింపుచున్నారు బహోదా, తిరువాంతురు, కొచ్చి, తాంకు దర్బారులు గూడ పాల్గొను దున్నవి.

ప్రభుత్వమువారు స్వంతముగ తామే మద్రాసు లో లాయమును నెలకొల్పిన భిద్రు తక్కువ గునని చాటిగారు చెప్పిరి. జరుగునపుడు, అంతరింగిక విషయములు లోపాయికారీగ మద్రాసు లాయముల కిచ్చుట ప్రేక్షకులముగాదని. చాలకరకు అచ్చుపాములు లోపాయికారీగనే అచ్చుత్తయిచ్చును. సమర్థత, తక్కువ భార్య కంతును కలిసి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు గుత్తిచ్చుటకు ప్రయత్నించుచు న్నారని.

బెంగాలు సభవారు పేపరులు క్కునకు అడిగిన గాంటునిచ్చుటకు నిరాకరింపబడిన. అవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారి మే జేయుచున్నారు. అని నియోగి గారకు అవిషయమై ఆగించించుచున్నారని 50 నిలియు వికసెంటు గారు ప్రభుత్వం దిచ్చిరి. గవర్నమెంటు సర్వెయిన్స్ రూల్స్ గుర్చి భిద్రుముగ శాసనసభ సభ్యులకు ప్రభుత్వోద్యోగముల తయారవులను గుర్చి చెప్పకొనుటకు వీలులేదు. ఆ నిబంధనలు తొలగింపబడవు అని కర్నూలు వారికె గారు బదులొసగిరి. ఓడ నెలుగారి లేపు కామన్ను

సభ్యుల చే జిక్కిన సం. X తి తెలియు నాయని రంగాచారి గారకు, నాకు తెలియదని హామీ మెంబరు చెప్పెను. కలకత్తా వార్తాపత్రికలో నైన ప్రచురింపబడిన సంగతి హామీ మెంబరుకు తెలియుగాయని సామెతు గారడిగిరి. అది సరిగా ప్రకటింపబడలేదని 50 వికసెంటు గారు బదులొసగిరి.

విచారణకు పూర్వము నిబంధనలు నుంచబడిన సంగతి కాలముననిచారణ కాలములో నిర్బంధములో నున్న కాలమున అసలు జిత్తులో లు బడరాయని యాడు ప్రభుత్వము గారికి అవిషయమై 'లా'ను మార్చుటకు శక్తియించలేదని హామీ మెంబరు అన్యాయముగా జరలొసగెను. జిత్తు విధించునపుడు సాధారణముగ దండనాధికారులు ఆ నాటి వరకు నిబంధనములో నున్న కాలమును ఆలోచించి యే జిత్తు విధించుచున్నారని నమ్ముచున్నారని. ఈ విషయమై హైకోర్టు వారు క్రిందికోర్టులకు ఉత్తరువు జేయుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు చెప్పబడుతున్న నూదిం చినారని.

స్టాపులు, ప్రభుత్వము ఇండియాలోనే అన్వేషించు ఏర్పాటులను ఆలోచించుచున్నారని ను బ్రహ్మజ్యము గారికి ఇచ్చి నుగాను బదులొసగిరి. ఈ పని సాధ్యమగునో లేనో గూడ నిశ్చయించుటకు ఆలోచించుచున్నారు. శాశ్వత పరికరములను ఎక్కువ భరించుగల సన్నాహముతో పనిచేయుటకు వ్నాహము జరింపవలయు కొంత కాలమునకు కంపెనీలకు ఉత్తేయ కలెనగిరి.

భారతీయులను అన్ని కాఖులయిన నువీయరు, సహార్షి నేటు గేను శివోగముల యుట ప్రవేశ పెట్టుటకును వారిని అందుకు తరిపితు జేయుటకును సంబంధించిన విషయము నంతయు పరిశీలించుటకు ప్రత్యేకముగ ఒకరు నియమించబడిరి. ఒక విధానము ప్రత్యేకము కయ్యగ నున్నది. దీనిని సకాలములో ప్రకటించెదని ఇచ్చి నుగాను బదులొసగిరి. సరకులను కనాజా జేయు కాఖులందు ప్రాధీని టి పార్టు మెంటులో యు వరుల నెన్నుకొని తరిగితు జేయుటకు ఒక విధానము తయారగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి పురు ప్రత్యేకముగ రైల్వే కళాశాలను నెలకొల్పుటకు వీలు లేదని. కాని ప్రస్తుతించుచున్న ప్రతిష్ఠానలు ఈ విధికి వినియోగించెదరని. 5 సం. వ త్వరముల కొకసారి ప్రథమ తరగతి ప్రయాణీకుల బండ్లు 454 రెండవ తరగతి బండ్లు 474 మూడవ తరగతి బండ్లు 2859 బడ్లు గలవని జోషి గారికి బదులొసగిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములో కాంగ్రెస్ కమిటీ సభ్యులు 50 గురు జిత్తుంచబడిరి. వీరికి అవ్యాయము జరిగిన సంగతిని గుర్చి విశ్వంధర వాడు గారకు ఈ విషయము బోధకము కలుగజేసి కొనలేదనియు ఆ సలు క్రిమినల్ ట్రైబ్నల్స్ జరుగోడు 41 నెక్కు ప్రకారము దరఖాస్తును బట్టుకొన లేదనియు ప్రభుత్వం మీయబడిన. జిడివిగ ఘోర, సంక్రామమునకు ఇండియా జేసిన సహాయమున ప్రకటించు విషయము ఇండియా గవర్నమెంటువారికి ఇండియా కార్యదర్శి గారికి ఉత్తర ప్రభుత్వ తరపులలో నున్నదని సామ్రాజ్య మందున్న ఇతర దేశములు జేసిన సహాయమును తెలియజేయుటకు ఆధారము లేదనియు శ్రీమతి ఆయ్యగారి ప్రశ్నకు బడ్జెట్ గారు బదులొసగిరి. ఇంగ్లాండునకు ఇండియాకును వాయువారా ప్రచామును గుర్చి ఆలోచన జరుగుచున్నదని. కెయిరో పోస్టాఫీసు గుండా ఇండియాకును యునైటెడ్ కింగ్డుముకును జరుగునపుడును మంతయు పోవలయునని ఏర్పాటు జేయలేదని. వాయువారా ప్రచారమును మదింపు మొత్తము ఇండియా వంతు 185000 రూపాయలు అగును. 50 సం. భిద్రులు 14000 పాను లగును.

ఇంగ్లాండులో ఇండియాకు గానలగిరి యుజము జేయుటకు పార్లమెంటు అనుమతి లేకుండ జేయలేదని శ్రీమతి ఆయ్యగారు రడుగ, ఆ ప్రకారము శాసనమును జేయుటకు ఇది అదనుగాదని.

పత్రికా శాసనమును రద్దుజేయుటకు రాజ్య తినిధి యను మతి నొంగెదని అభ్యుత్తులు తెలియజేసిరి. సామ్రాజ్య శాసన సభకు రంగాచారి, భాగ్యలక్ష్మి గుడ్డె సింగు గార్లు అభ్యుత్తులుగ నుండెదరు.

స్టేటుకౌన్సిలు సభ

లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగముపై చర్చ

ప్రాధాన్యత కేలుగారి తీర్మానము - సభ్యుల ప్రసంగములు - సర్ విలియం విన్సెంటుగారి ప్రత్యుత్తరము
అసహాయోద్యమ నిరసనము - గాంధీమహాత్ము డభివృద్ధికంటేకును ప్రబలవిరోధి
సంస్కరణచట్టము స్థిరము - కేలుగారి తీర్మాన మోడిపోవుట

7 వ తేదీనమాజేతము

లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగముపై చర్చ

7 వ తేదీని సెషన్లలో స్టేటుకౌన్సిలుసభ జరిగినపుడు ప్రేక్షకస్థానములలో భారతరాజసంఘసభ్యులును యితరులను భారతీయులును పాల్గొన్నట్లుగాను 100 డిగ్రీలు వచ్చింది. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు గూడ చాలమంది వచ్చిరి. ప్రభుత్వము పక్షమున ప్రత్యుత్తరము ముట్టుకు సర్ విలియం విన్సెంటుగారు వచ్చిరి.

ప్రాధాన్యత కేలుగారి తీర్మానము

మొదట కొంత మామూలు వ్యవహారము ప్రశ్నితరములు జరిగెను. పిమ్మట ప్రాధాన్యత కేలుగారు తీర్మానమును పాఠించుచు 10 నిమిషములు యవసరించిరి. "ప్రస్తుత పరిస్థితులను భారత రాజకీయ భావి పరిణామమును గూర్చి లండనునగరము పార్లమెంటు కామెన్సు సభలో ప్రధానమంత్రి నుడివిన వాక్యములవలన భరతఖండమునందలి ప్రజల కత్తిరికమును ఆకాంక్షలను గొప్ప అనుమానమును కలిగెనని యిందీయ మంత్రివారా బ్రిటను దౌరతనమువారికి తెలుపవలెనని గవర్నరు జనరలు సంఘము వారిని స్టేటుకౌన్సిలు వారు కోరుచున్నాను." అను తీర్మానమును ప్రాధాన్యతగారు రుపపాదించిరి. ఎల్లవారును శ్రద్ధాభక్తితో ప్రాధాన్యతగారి యభిప్రాయమును సాంతముగ వాలకొందిరి. "ప్రధాన్యతగారి ప్రసంగమును ప్రతిపదార్థముచేసి అలజడికొందనవలయును. అతనిభావముగదాని కొందరుపాదించుచున్నాను. ప్రధాని వాడివవాక్యములకును పదములకును నే నాక్షేపించుటలేదు. అతనిపదముల కాధారముగ పద్యతనే నేనాక్షేపించుచున్నాను. సంస్కరణములను గూర్చి మరల నెను కించపేయము. అది నా ఆభిప్రాయము గాదని తెలుపవలెనని ప్రధాని తంతనంపెనని రాజప్రతినిధి గంభీర నిర్మలభావముతో నే తెలిపెనని నే నెరుగుచును. ప్రధాని ప్రసంగమువలన కలిగిన ప్రక్షుల్బ రాజప్రతినిధి చాలసానుభూతిని చూపెను. ఇందీయ ప్రభుత్వమువారు సద్భావమున కనవలచిరి గూడ నేనెరుగుచును గాని వారందరు నిచ్చిన సమాధానములలో కనుముఖ్యము నొక విషయము నకు వచ్చిన సమాధానము చాలెను. ఈ ప్రసంగము చేయుటవలన ప్రధానిగూడ భారత సంస్కరణములకు ప్రతిఘటన రగులవారి ఖతముననే చేతెను. అతడు వాగ్ముఖమున నెరుకగడంపెను. భరతఖండముపై మల్లచరచెను. సంస్కరణములు పరిశ్రమగతియు (ఎక్స్పెరిమెంటు) అని ప్రధాని అనిన అనుగాక! అతడు తమకు భర్తృకర్తృత్వము (ట్రస్టు) కలదనియు అనేక తరములవరకు ప్రతిఘటన భరతఖండమునకు బ్రష్టిలుగా నుండవలెననియు బ్రిటన్ము మిక్కిలి ఆక్షేపణమును. హామీవారుల కాన్సిల్స్ కిని వశమునని భర్తృకర్తృత్వము నెడిచును వినియోగము. స్వపరిపాలనకు తేయుల కర్తవ్యము గలిగియుండుమును వారికర్తవ్య కలుగగానే తేయును వారికి వశపరుచుండుమునే సంస్కరణముల భావమని నేను నమ్ముచున్నాను. అట్టిచో ప్రధాని యీ రీతిగా విపరీతముగా నుడివెను. రానున్న కానకసభల నియోజకమున మితవాదులే ఎన్నుకొనబడినచో ఎక్స్పెరిమెంటు అను నూలించియును అసహాయవాదు లెన్నుకొనబడిన ఎక్స్పెరిమెంటు విఫలమైయును ఎంచుకుననిగూడ ప్రధాని నుడివెను. సంస్కరణములు విఫలమయ్యెనే అంగ్లేజీమునందుండి అసహాయభావమును చూపుచున్న అంగ్లేజీమును సివిలు సర్వీసువారును భరతఖండమునందనునాయోద్యమము నవలంబించిన దేశీయులు గూడనందులకు కారకులగుచునని నేను తెలుచుచున్నాను. లోహపంజరము సివిలు సర్వీసునుగూర్చి ప్రధాని నుడివెను. నేడుగాని మరొకటిగాని రాజకీయాధికారమును దేశీయులకు వశపరుచుట తన మతమేగాదని ప్రధాని ప్రసంగమువలన స్పష్టమైనది. గాన నతడే సంస్కరణములను నిరూపించు వారంబింపెను నిష్కపములగు సంస్కరణములు లభించునని భారతీయులొసంగుట నెప్పుడు ఈ దేశమునందలి పాశ్చాత్యులు చేశియ విషయములను గూర్చి కల్పిత వార్తలను ప్రకటించి హాని చేయుచున్నారని గాన నీ సభవారులకు ప్రతీతియును యోచింపవలెను. ప్రధానమంత్రి ప్రసంగమునకును రాజప్రతినిధి అనునమునకును జాతుగా సంబంధమే కనబడుట

లేదుగాన నీ సభవారు నా తీర్మానము నామోదించ గోరవలసి ప్రాధాన్యత కేలుగారు నుడివెరి.

సెతనాగారు

సెతనాగారు తీర్మానము ననుమించుచు గంభీరవాక్యము నొసంగిరి. ప్రధానమంత్రి ప్రసంగమువలన ప్రజలకును సభ్యులకు కలిగినదిగాన నీ సభవారు తమ ఆభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడించుట ముఖ్యకర్తవ్యమని కేలుగారు నుడివెరి. తరువాత మరల వాలించియెకొని ప్రధాని రాజప్రతినిధికి మరలొకరిగా తంతనంపియుండెను సంస్కరణములు కల్పితముల గావని స్పష్టపరుచుటకు రాజప్రతినిధిగారును యిందీయాదౌరతనమువారును దీక్షించు నందులకు మే మెంతయును సంతసించుచున్నాము. ప్రభుత్వ కాఫి లిస్టిటిలోను ముఖ్యముగా నీ ద్వంద్వదశయందు బ్రిటిషు దేశీయులందొక్కరులుగా నుండవలెననియే మితవాదులకును మేము కోరుచున్నాము. మేము కోరునంతకాలము మాత్రమే యుండుటకు వారంగిరికొనిచివో సంతోషపూర్వకముగ వారి కుద్యోగముల నొసంగెదముగాని యిలాహాపంజరమును తీసివేసిన భవనము తియును నేలమట్టమునని ప్రధాని తెలిపిన వాక్యములను మాత్రము మేము కొంచెమైన నంగీకరింపము. ప్రధాని ఆటలూక్కపోట చేపెయ్యుండెను మాకు చింతలేదు. ప్రతివాక్యమునకు అతడు పదేపదే యిలాహాపంజరపట్టికనుగూర్చియు నుడివెను. కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు, దక్షిణాఫ్రికా కి యిట్లు బడినట్టి స్వపరిపాలనాధికారము నెన్నిటినిగూడ భరతదేశమున కీయవలెనని ఆతడు నొక్కిచెప్పెను. పరీక్ష అనుటచే ప్రధానియు పార్లమెంటువారును ఎప్పుడు తలచిన నపుడే సంస్కరణముల రద్దుపరచగలరని తేలుచున్నది. సంస్కరణములు వారియధర్మవిషయమని తేలుచున్నది. అట్టిచో బ్రిటిషుదౌరతనమువారి ప్రకటనమునకు భిన్నముగ నేమియును చెప్పలేదని ప్రధాని రాజప్రతినిధి కేటులకంతి సంపెనీ గ్రహించవలెనన్నాను. ప్రధానమంత్రి ప్రసంగ మంతయు యిపుడెంతి మాత్రమును సత్యములుగా నీ ప్రాతపురాణపు ప్రగల్భముల యియున్నవి. వి. సి. ఎస్. పాశ్చాత్యోద్యోగులను మితిమీరి వినులించుటయును ఇందీయా ప్రభుత్వమున వారి స్థానాధికారముల కనకసర(పాముఖ్యత నొసంగుట) యునుగూడ భరతఖండమునకు గంభీర వాక్యచాయిత ప్రభుత్వము నొసంగవలెనను ఆశయునకు తేవలను అసంతములై యున్నది. "మనము దేశీయులకు విద్యనొసంగి మనతో సమానులుగా చేసి ప్రభుత్వమున పాలనసంగినచో అంతటితో వారు తృప్తిపొందరు. పరిపాలనమునంతను స్వాధీనపరుచుకొనవలయు ను వారికి విశ్రాంతి కలుగదని" గవర్నరులలో నతి సమర్థుడును బొంబాయి గవర్నరునగు మానన్మూర్తి ఎల్ఫిన్స్టన్ గారు 1922 లో నేనుడివెరి. లాయడు జార్జిగారు మున్నగువారెట్టి ప్రసంగముల నొసరించినను గృహజ్యమును బడియుటచే భారతీయులెప్పుడు బద్ధకంబులైయున్నారని ప్రధానియు బ్రిటనుదౌరతనమును బ్రిటనుదేశీయులనుగూడ తెలిసికొనవలెను. అని సెతనాగారు నుడివెరి.

సర్ అలెగ్జాండరు మక్లేగారు

దీనినిగూర్చి అనుమానమున కవకాశము లేదని మరల ప్రధానియే తంతింపెనని రాజప్రతినిధి స్పష్టముగ తెలిపెను గాన నీ తీర్మానమును రద్దుపరుచుకొనవలెనని నేను కేలుగారిని కోరుచున్నాను. మొదట నాకు ప్రధాని ప్రసంగ వార్త తెలియగానే అనుమానాశ్చర్యములు కలిగినవి. ఆ ప్రసంగమును పుట్టిగా చదివినపిమ్మట గూడ నవి పూర్తిగా తొలగలేదు. అన్ని అపారముల కడకాతముకలుగుటయును అంతహానిని కలుగ జేయునటులను ప్రధాని పార్లమెంటుసభలో నుపన్యసించుట కడుకోచనియము గాని ప్రధానియును రాజప్రతినిధియును స్పష్టముగ సంతసనిర్మాలులగునట్లు నుడివెరిగాన నా ప్రసంగము సభాపూర్వమున కడచి వేయుటయే ఎల్లవారికిని శుభకరము. ప్రధానికి గల ఆతి గోరవలన నతడా సభాదేశమును యిటీవల హిందూదేశమున గలి

గిన మార్పులను గూడ మరచి ఆటలు నుడివెను; ప్రధాని సంఘమును విడిగా చదువక అతడు రాజప్రతినిధికి పంపిన తంతి వార్తతో కలిపి చదువవలెను. ఏ పరిస్థితులలో నతడా యువ వ్యాస మొసంగినదియుగూడ నీ సభవారు గమనింపవలయు నిలింగును పోర్టులోను మాంటూగూ పెప్పుపర్లు గార్ల వలనను నిర్ణయించబడిన సంఖ్యలకంటె చాలతక్కువ మందిని మాత్రమే గత వి. సి. ఎస్. పరీక్షకు రానియవలెనను ప్రయత్నము కలిగినది. కాని సంవత్సరముల వరకు ను సంస్కరణములజయప్రదముగ నెరవేర్చుభారము సివిలు సర్వీసువారిపైన నేయున్నదని ప్రధానియు ముండెను. ఇట్లు సివిలు సర్వీసు ఆభ్యుదయసంఖ్య సత్యధికముగ ఉగించుటచే హంగ్లదేశమున చాలకలవరము కలిగినది. అందువలననే ఆచర్యకలిగినది. ఆచర్యభరతదేశ హితమునకే కలిగెనుగాని భరతదేశముపై ద్వేషమువలన కలుగలేదని చర్చకోరవలసిన నే తేలుచున్నది. భారతీయులలో నొకపక్షమువారు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులపై బహిరంగముగ ప్రతిఘటనలు వెల్లడించినందునను రాజకీయగర్భితము గొప్ప మార్పు కలుగుటవలనను ఉద్యోగులభావితనను జీతమును కించపెనుగుర్చి కొన్ని సంవత్సరములు కలిగినది. అది సహజముగాన నా సంవత్సరములను తొలగించుటచే ప్రధాని ఆట్లు ప్రసంగించెను. ఎన్నిటికైనను ప్రభుత్వకాఫిలో చాలమంది పాశ్చాత్యులందక తీరవని మాంటూగూర్లు నివేదికములలో నున్న వాక్యమునే లాయడు జార్జిగారు విపులముగ నుడివెరి. కాన ఎన్నటికిని సివిలు సర్వీసువారు యిందీయ దేశపు దేశ వాక్యమునందు నివేశితభావ మేదియును లేదు. 'లోహపంజరము' అను శబ్దమునుగూర్చి చాలతక్షణములేచి నవిగాని చిరకాలమునుండి బ్రిటిషుఉద్యోగులు ఏర్పరిచిన పురాణవివాదనే యీ సంస్కరణ సాధనము నెమ్మదిగా నిర్ణయముగా నిర్ణయించుచుండుట లేదా! ఈ ఏడు మరుదలతో పత్రికమునగాని ఒక్కసారిగాని యుద్యోగుల సంధరిని తీసివేసిన నీ రాజ్యాంగనిర్మాణము జూలిపోవా! లోహపంజరమునుటలో ప్రధాని యిలాహాపంజరమునే వెల్లడించుచుండును. కాని నే అతడు వి. సి. ఎస్. కాఫి ప్రాముఖ్యతను కొంచెమైన తగ్గించవోలెద్యెను గాననే ఆకాఫి ప్రధానభాగమేగాక ముఖ్యతను మగుభాగముగూడ నని. ప్రధాని నుడివెను. కానకతీర్మానమును రద్దుపరచుకొనవలెనని నేను కోరవలసి సర్ అలెగ్జాండరుగారు నుడివెరి.

సర్ విన్సెంటుచంద్రి విల్సన్ గారు

సర్ అర్థరు ప్రాముగారు నుడివెట్లు ప్రధాని ప్రసంగము అనుచిరము. ఎక్స్పెరిమెంటు అనుపదమును నెనుక మాంటూగూగారును సింహాప్రభువునుగూడ నుడివెరిగాని అపుడెట్టి ఆగ్రహమునైన తేయులు జూపిరా? లోహపంజరనిశేషమునకు గూడ నేను కలతపడుటలేదు. కాని సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులలో నెవరినిగూడతగ్గించరాదనుచో నేనాక్షేపించకవచ్చదు. కాని మరల ప్రధాని రాజప్రతినిధివారా తెలిపిన వార్తవలన మనసంతయుతోలగినది. ఇకచర్చ అనవలసరము. సంస్కరణములే నుపాచటమని భారతీయులు భావించి వారిపట్ల సత్వంతరివాసముతో దాని సతిభద్రముగ కాపాడుచున్నాను. కానట్టిచట్టమును ప్రధాని నిరసిండుటచే ప్రజలొగ్రహాభిరుచియిరి. కాని మరల నతి డిద్దకొనెనుగాన తీర్మానమును రద్దుపరచవలసిన సంకరాష్ట్ర సభ్యుడగు విల్సన్ గారు నుడివెరి.

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు ప్రభుత్వము పక్షమున ఆగంటనేపు ముచ్చటించిరి. కేలుగారి తీర్మానమును రద్దుచేయువలెను. తేనిచో అంగ్లేజీమున చాలహానికరమగు ఫలిత మేర్పడును. ప్రధాని ప్రసంగ వివాదమున మొదట వెల్లడియై పును చాలమందికి మనస్తాపము కలిగెను. పిమ్మట రెండుముఖ్యవిషయములు జరిగెను. ప్రధాని ప్రసంగము యొక్క భావము ప్రతిఘటముగా దని మొదట ప్రతిఘటనకు రాజప్రతినిధి స్పష్టముగా చెప్పెను. పిమ్మట భారతరాజసంఘలను ప్రారంభించుచు గంభీరవాక్యము నొసంగెను. నేటికధలో నొక్కరు తప్పు తక్కిన వారందరును శాంతముగ నే ముచ్చటించి వందనీయు లైరి. భారత భావిభాగ్యమునకు బ్రిటనుదేశీయులు సద్భావమును బ్రిటను దౌరతనమువారి సహాయసానుభూతి సహకారములు సత్వరపరము. (వినుడువినుడు.) సంస్కరణ రాజ్యాంగవ్యవస్థకు సద్భావమే ప్రధానము. శాంతివిరహితముగ నెట్టి ప్రసంగమునుగూడ వాసద్భావము తొలగించి హానికలుగ జేయకమానదు. ప్రధాని ప్రసంగము పదరింపని కొందరు తలచిరి. అది సరిగాదు.

అసహాయోద్యమ నిరసనము

ప్రధాని అసహాయవాదులను మందలించుటచే ఆట్లు ప్రసంగము చేసెను. అసహాయవాదులు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిఘటించుచున్నారని బ్రిటను యిందీయాదేశముల గంబంధమును తెలిపిచేసెదమని అసహాయవాదనాయకులు కొందరు స్పష్టముగా తెలిపిరి. అట్టిచో ప్రధాని యిట్లు ప్రసంగించుటలో వింత

సానికి వార్తలు

సుజనరంజనసభ: ఈసభవారు తమ సాయంత్రము 9.30 గంటలకు సాంస్కృతికమాలవందు "రేయి" డి.కె. అనునాటకమును ప్రదర్శింతురు.

సంగీతసభ - గోల్లపూడి: 9 తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు గోల్లపూడి సంగీతసభ జరుగును మైసూరు వాస్తవ్యులు వైదికభావన శేషన్నగారు వీణ-పాటభూటు కృష్ణయ్యగారి మృదంగము.

తిరువల్లి కేసే వంగీతసభ: తిరువల్లి కేసే వంగీతసభ జరుగును 10 తేది సాయంత్రము 4.30 గంటలకు పాటకచేరి జరుగును. మైసూరు వైదికభావన శేషన్నగారు-వీణ అయిలూరువాస్తవ్యులు పరమేశ్వరరాజయ్య మృదంగము.

చెన్నపురి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము: చి. చెన్నపురి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము. సోమవారం 11 వ తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు కొకపేటలో ఎవ్వరుపాల్గొనదు బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీమత్ శ్రీనివాసాచార్యగారు, యం.కె.గారు వైదికాదు విరావతంగా కాంగ్రెసుసభ్యులుగ చేరవలసిన ఆహ్వానము గురించి ఉపన్యసించెదరు. కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరదలచినవారు వాజగవాల చంచాలో సభకు రా ప్రార్థింతురు.

నీలకంఠ బ్రహ్మచారి.

రాజద్రోహనేరము మోపబడుట.

పి. పి. సి. 124, ఎ, 158 ఎ.కె.నల ననుసరించి పి. పి. సి. ఇన్స్పెక్టరు విరాటాచార్యులచేత ప్రధానరాజద్రోహ మేజిస్ట్రేటుపడుట నీలకంఠబ్రహ్మచారిగారిపై రాజద్రోహనేర ముమోసిరి. కొంతకాలముకొండ పీఠ బోర్డు విజయనగర సంబంధించిన పుస్తకములను ప్రకటించుటచే యీ నేరమువారిపై మోప బడెను.

పోలీసు కాన్స్టేబులును చంపుబయ్యించెనను నేరము వారిపై మోపబడియున్నది. ఈచెందు కేసులవిచారణ యీనెల 18 వతేది జరుగును. నిడితుడు మద్రాసు సెరిఫ్సెన్సియరియం దున్నాడు.

మాళవ్యగారి ఉత్సాహము

'నన్ను నిర్బంధింపుడు'

పోలీసు దౌర్జన్యము

కనివారము (2-6 తేది) మధ్యాహ్నము చెందుగంటలకు ఆకాలిబాతవారు అమృతసముద్రము కెళ్లదలచిరి మాళవ్యగారికి తెలిపెను తక్షణమే గోరకువారు వెళ్ల మాళవ్యగారు ప్రయత్నించిరిగాని పోలీసువారు ఆటంక పరచిరి. వారి ఉత్తరపుండలయు ననియు లేకున్న పోవుటకు వీలులేదనిపోలీసువారు చెప్పిరి. అట్లుపోవుట కేధించుచు వ్రాతపత్రపుభ్యుకలయుననియు లేకున్న తన్నునిర్బంధించవలయుననియు మాళవ్యగారు పోలీసువారిని కోరిరి. నిర్బంధించుటకు గాని ముందుకు పోనియ్యటకు గాని వీలులేదని అధికారిచెప్పెను. పోలీసువారు మాళవ్యగారిపట్ల అగౌరవముగా ప్రవర్తించిరి. ఒకపాటి ను కాన్స్టేబులు చాటికెత్తిన విడిచి. చురు నీవుఇట్లునుండి వెళ్లమని మాళవ్యగారిలో గడుసుగ పలికెను. (క్రియాశీలు)

హిందీ ప్రచారక పరిషత్.

ఈ పరిషత్ యీనెల 17 వ తారీఖున వెల్లూరు, మద్రాసు, పితాపురం, విజయనగరము కేంద్రములలో ఉదయము 7 గంటలకు 10 గంటల వరకును, మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు 6 వరకును జరుపబడును. ఈ పరిషత్ ఉదయమున శ్రీరామకృష్ణగారు వెల్లూరులో ఈనెల 14 వ తారీఖున, మద్రాసులో 15 వ తారీఖున, పితాపురములో 16 వ తారీఖున, విజయనగరములో 21 వ తారీఖున నోటిఫికేట్ జరుపుదురు. నోటిఫికేట్ చాల అవసరము.

హృదయ కెళకెళ్ళ పోతకూచి

హిందీ పరిశోధన

నుండునని. వీహుగభలో ఈ విషయమై జరిగిన చర్య ఆంధ్రము ఇండియా కార్యదర్శి తెలియజేయుచేసిన పేదనెల గారని. తక్కిన మూడు రాష్ట్రములనుగూర్చి పరి విస్తారము తెలిపిపోయినదనియు ఒక్క రాజధానిలోనే 2000 ప్రశ్నలు పోలి తీర్మానములు చేయబడినదనియు హామీ పెట్టినగారిని. నందు క్రాష్ట్రములలో సరిపోయిన వ్యాపకము గాదని. పాల్కామిక వాణిజ్యవిషయములందు పెద్దదిగాదని. ఖర్చును తగ్గించుటకై ఎక్స్‌క్యూటివు కమిషనరులు ఇంటిమంది యుండవలెని ప్లా కప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును తెలియగోరితిమి. ఇంకను కొండకు ప్రభుత్వరముల నీయవలసియున్నది. అవి యన్నియు వచ్చిన పేటనే ఇండియా కార్యదర్శిగారికి బంపబడును. తమ యభిప్రాయమును గూడ తెలియజేసెదమనిరి. ప్రస్తుత విషయమై నిర్ధారణజేయలేమనిరి. మంత్రుల విషయమై కాసనసభవారి కధికారము గలదు. మంత్రుల జీతములను ఓటు జేయుటకు వారి కధికారము గలదు ముగ్గురు మంత్రులు ఈ మూడు రాజధానులందున్నా ర్నచో కాసనసభవారు అవసరమని తలచినదియే అమోక్షనలే ననిరి. కాని ఇష్టమువచ్చినపుడు విారు మంత్రులను తగ్గించు నధికారముగలదు. స్థానిక కాసనసభల యధికారముతో ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుట సంస్కరణ చట్టమునకు విరుద్ధముగనుండునని పేదనెలగారనిరి. ఆయా రాష్ట్రములు అవసరావసరమునబట్టి మంత్రులను నియమించుకొనవలెననియు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదని కొద్దెంగ్లడు రాజుగారనిరి. ఎక్స్‌క్యూటివు కమిషనరుల సంఖ్యనుగూర్చి ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తెలియజేసెదమని తెప్పించి పేర్నాగారు తీర్మానము నువసంహరించుకొనిరి. మంత్రులసంఖ్యను గూర్చి ఆంధ్రక ఆయనకు పట్టింపులేదు. లాయడే బార్డిగారి ప్రశంకమును గూర్చి ఆక్షేపించుటను ప్రజాపెట్టుబడిన తీర్మానములు 7 తేదివరకు ఆపు జేయవలెనని ఒకచెబుగారు గోరి. హామీ మెంటురు స్వయముగ ఈ విషయమై చర్చించుటకు నిశ్చయించినదియు లేకనేటిపు ఎన్నట్టి పరి యునవెంటనే వచ్చెద రినిరి. ఇండియాలో పాల్కామిక వ్యాధిసాయిక విషయములయందు పరిజేయు కార్యుల జీవితపరిస్థితులను కనుగొనుటకు అధికారసభ్యులు ఎక్స్‌క్యూటవగను అధికార సభ్యులలోను ఒకసంఘము నేర్పరుపవలెనని మర్కయారుగారు గోరి. కార్యులపరిస్థితులను పాగుజేయుట కిదివరకే తగినవిచ్ఛాయిలు జేయబడినదనియు ప్రస్తుతము అధికపరిస్థితులు చిక్కగ నుండుటచే తీర్మానము నువసంహరించుకొన వలెననియు లింజ్సెగారు గోరి. తీర్మాన యువసంహరించుకొనబడెను. 7తేదిని లాయడే బార్డి గారి ప్రశంకమును ఆక్షేపించెదరు.

తిండిపోతులపై పన్ను.

దీదలరడరాష్ట్రము.

ప్రమాదానికి కారణము.

లండను సెప్టెంబరు 12: "దెయిలీ మెయిలు"నకు బర్నిసు నందలివిలేజు ఇట్లుచెలిపెను:—ప్రమాదప్రభుత్వమువారు తిండి పోతుపై పన్ను జేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఇందువలన వచ్చిన ఆదాయముతో దీదలర పాకర్వయినోనరెవరు. ఈపన్నునూటికి 40% న నుండి 100 వరకు నునుండును. ఇది తిండిని బర్నిస్లయంపబడును. భోజనకాలలందును భూహారములయందును నియమిత మొత్తముకంటె నధికముగ వాహరమున పెచ్చించినదానిపై దీదలరబడును. ఎంతమొత్తముకంటె నధికముగ పెచ్చించినది నేరమగునో నిర్ణయించు నధికారము స్థానిక ప్రభుత్వములకొనగలుగును. భోజనపూర్వకకాలలందు భరితలయూచుండునుగాన నివర్తనములలో పెట్టుటకు చాలచిట్కలుండును. ఈ చట్టమును ప స స హరించుకొనెదని ప్రజలెంచుచుండిరి. కాని నిజమగు తిండిపోతులపై పన్నుకాలయందును మరెయొక్కప్పు డి.కొకకాలయందును భుజించుటకును నిర్మాణముగావించుకొనుచుండిరి

22 1/2 గంటలలో 2276 మైళ్లుప్రయాణ మొనర్చుట కాంటియాగ్ (కాలిఫోర్నియా) సెప్టెంబరు 11: లెట్టెనెంటు లిటిలుగారు 22 1/2 గంటలలో 2276 మైళ్లు ప్రయాణ మొనర్చిరి. వీరి విమానముగ గరరాత్రి బాక్సున విల్లెజ్ల బయలుడేరి ఈమధ్యాహ్నము మిచ్చటికి జేరెను. బాక్సు నింపుకొనుటకు ఒక్క ప్రజాసభయందు మాత్రము విమానము 78 నిమిషములు నిలిచెను

ఏమున్నది? హానికరముగ ఆసహాయాద్యమును చెందే డ్డనుండి వెరుగుచున్నది. దౌర్జన్యమునకును గొప్ప తిరుగుబాటులకును కారణమైనది వేలముల పంట అల్లుల నడగింపవలసి వచ్చింది. దేశమంతటాకామున మాపలాభాద్యమును రంకెలు మరియొకటి సిక్కుల ఆర్పాటుములు వేరొకటి పాతాభ్యమునుండి విడిపోయెద మనుష్యులు బయలుదేరెను. వైదికుల రాజభక్తిని పోగొట్టుటకు గట్టి ప్రయత్నములు జరిగెను. వైదికుల వ్యాపారమును పూర్తిగా బహిష్కరించుటకు ప్రయత్నించిరి. బా తి ద్వేషమును కలిగించిరి. చివరక యువ రాజు నవమాన పరు పవతెననునీ చ ప్రయత్నమును గూడ తలపెట్టిరి. అట్లుచేసిన మహానష్టము కలుగు నని రాజ ప్రతినిధి తీవ్రముగ మండిలించెను తొలిసమయం రత్యంత సహనమును ఓర్పును చూపిననుగూడ వానిచ ప్రతిఘటన సాగించిరి. క్రిందటి ఎన్నికలలో చాలమంది ఓట్లనియ్యలేదు. మితవాదుల అధ్యక్షులకొండ జరుపబడినది సాగుతుండజేసిరి. కాన ఆసహాయాద్యకాలములపను మున హెచ్చుచుండి ప్రజలంకల ర ని నిశ్చయించవలసియున్నది గాన నిపు డసహాయవాదులు కాసనసభకు ఎన్నుకొనబడి చో వారుసంస్కరణములను భగ్నపరచెదరు. పరిపాలనము సాగుతుండ చేసెదరు. ఇందులకు భోత దేశమునందున్నవారే ఆటలపడుచుండ ఆంధ్రదేశము నడున్నవారి ఆటలలో చాల హెచ్చుగానుండదా? ఏ అలివాది కాసనసభము వచ్చినను వా కేమియును భయములేదు. గాని వారువచ్చినచో పరిపాలనములందు చాల చిట్కలు కలుగగలను నూహచే వారిని రాకుండ జేయుటయే యుంజనమని ప్రధాని తలంచెను. సామ్రాజ్యభార మంతయును వహించిన ప్రధాని తొందరలు కలుగకుండ జేయగూరుట సహజము

(సకేషము)

6 వ తేది సమావేశము

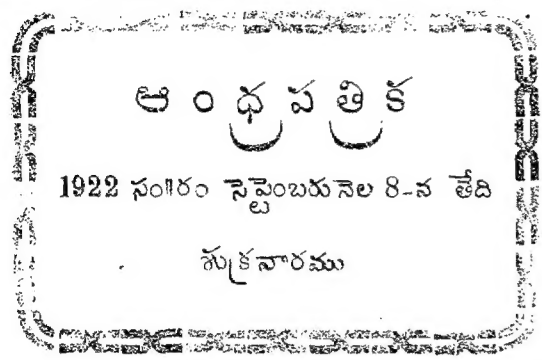
స్టేటుకౌన్సిలుసభ

మొన్నటిదినము సమావేశమైనది. మద్దికాగారభ్యుత్పలు మూడు గంటలవరకు సభజరిగెను 80 అధికారసభ్యులు వచ్చిరి. ప్రేక్షకులు 12 గురువచ్చిరి. 80 ప్రశ్నలు అసభికారసభ్యులు బంపిరి. ప్రభుత్వము తీయబడినది. స్టేటుకమిషన్లు సభలకు గర్ అల్లెగూడెము ముక్రగాదును, గర్ మూవ్ల దావాబాయి, గర్ దిక్షావాచాగాదు గర్ జుల్లికరు అలిఖాక గారు అధ్యక్షులుగ తీడింగు ప్రభుత్వచే నియమించబడిన అధ్యక్షులు తెలియజేసిరి. గంపిమెంటు ఆగ్నేయిల్లి ఇండియా కోర్టునగరణ చట్టము కుత్తికాకానగరచట్టమును గవర్నరు జనరలు ఆంగీకరించెనని అధ్యక్షులు తెలియజేసెను. లాయడే బార్డి గారి ప్రశంకమును ఆక్షేపించు తీర్మానమును ప్రస్తుతము ఆపుజేయవలెనని సూచించిన తీర్మానమును, ఈవిషయమును గురించి ఎవర్నించుటకు విచ్ఛాయి జేయబడుటచే పేర్నాగా రువసంహరించుకొనిరి. భారతదేశపు టార్కికస్థితి మర్కరముగ నుండుటచేతను ఖర్చును తగ్గించుటకు గవర్నరు ఎక్స్‌క్యూటివు కమిషన్లలో ఇద్దరు కంటె వెక్స్‌వమంది ఉండగూడదనియు ప్రజాపత్ర కాభకు ఇద్దరు మంత్రులకంటె ఎక్స్‌వమందిని నియమించరాదనియు పేర్నాగారు తీర్మానము నువసంహరించిరి. కేంద్రరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున ఖర్చు తగ్గించుటకు పేర్నాగారి ఉద్దేశ్యము. తీర్మానములు వ్యాపయి, మద్రాస్, బెంగాల్, వీహరు బిస్సాల తరఫున జేయబడినవి. వీహరుకు ఎక్స్‌క్యూటివు గవర్నరు సంబంధించినవలకు సగమేవర్తించినది. తక్కిన ఇతరరాష్ట్రములకు సంబంధములేదు. సంస్కరణచట్టఫలితము మూడు రాజధానుల పాలకవర్గమును కేంద్రీంపు జేయుట, వానిచే ప్రతిపాలన ఖర్చు విస్తారముగలు, పూర్వవిరాజధానులయందు గవర్నరు ముగ్గురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు గలరు. ఇప్పుడు నలుగురు ఎక్స్‌క్యూటివు కమిషనరులగులరు. ముగ్గురు మంత్రులగూడ గలరు. ఇదిచాలాఖర్చు. ధింకుట ఒకప్రమా. మామూలుగ ఎక్స్‌క్యూటివు గవర్నరు మెంటుగవర్నరులసభ్యును విరాష్ట్రీయందును ఇంటివిస్తారముగ హెచ్చించెదదనిబాయిలు పార్లమెంటుకిమిటివారుగాని, సంస్కరణములను తయారుజేసిన వారుగాని ఎన్నడును అనుకోనలేదు. అంత పెద్దరాష్ట్రీయగు సంయుక్తరాష్ట్రీ (ప్రభుత్వములోనే ఇద్దరు ఎక్స్‌క్యూటివు కమిషనరులు ఇద్దరుమంత్రులు సరిపోయినపుడు తక్కిన మూడురాష్ట్రీయలందును ఇంతదెబ్బ క్షయకరివి అవసరముగ నాలుగు ఎక్స్‌క్యూటివు సభ్యులు, రిగ్గురు మంత్రులు ఎందుకో తెలియదనిరి. బెంగాలు, బొంబయి, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి పనిసంకను 4 గురు—ఇద్దరు ఎక్స్‌క్యూటివుకమిషనరులు, ఇద్దరుమంత్రులుగలిసి జేయగల రినిరి. మేక్స్ దావాభాయిగాను పేర్నాగారిలో పూర్తిగ నేటికవిందిరి.

రూ ఆలీగారు మంత్రులనుమూర్తిము తగ్గించరాదనిరి. వీరిని తగ్గించిన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ నిర్ధారమునకే విశదముగ

చూడరావలయు విజృంభి

మందుభి సంవత్సరాదిసంచికలు తయారగుచున్నవి. కాగానే వారములో పి. పి. మూలముగా పంపగలము. చందాదారులు వ్రాయ నవసరము లేదు. అక్కర లేని చందాదారులు తమ చందా నెంబరు నుదాహరించుచు ఆ సంగతి తెలియజేయ గోరు చున్నాను. ఆనవసర ఖాస పి. పి. ఖర్చులు తప్పను. సంపాదకుడు.

మరియొక రాయబారమా?

అనిబిసెంటుగారు, ఇంగ్లండునకు మరియొక రాయబారమును పంపుట కుద్యమించుచున్నది. ఆమె తలపెట్టినకార్య విధి. ఢిల్లీలో ననంబరు నెల లో అన్ని పక్షములవారి సంయుక్త సమావేశము నేర్పాటు జేయవలెను. ఇందు జేరెడివారు శాసన బద్ధమగు పద్ధతులతో స్వరాజ్యమును సంపాదించు నెంచెడివారుగ నుండవలయును. అగ్ర శాసనసభ లలో జేరి పనిజేయుపై యుండవలెను. ఇట్టి యుద్దేశములు గల నాయకులందరును జేరి, సంస్కరణవిధానము నెకదానిని తయారు చేసెద రట. దానిని శాసనసభలకు పంపెదరట. వారు దానిని అంగీకరింపవచ్చును. ససరణ జేయవచ్చును. లేక నిరాకరింపవచ్చును. ఈ విధానమును చేత బుచ్చుకొని, రాయబారులు ఇంగ్లండుకు బోయి అందు పొందుపరపబడిన స్వపరిపాలనము నీయు డని గోరవలయునట. శాసనసభలసమ్మతి బడసి పలువురు ప్రముఖుల యంగీకారముతో నిర్దీప బడిన సంస్కరణవిధానమును బ్రిటీషుప్రజలుగాని బ్రిటీషుపార్లమెంటుసభ గాని నిరాకరింపజాలరట. అడుగగనే స్వరాజ్యము వచ్చుచో, స్వరాజ్యసంపా దన కింత కష్టపడ నవసరమేలేదు. ఒక కాన్ఫరెన్సు, ఒక్క రాయబారము, వీనితో పనులన్నియు జరుగ గలవు. అనిబిసెంటుగారు, తాము తలపెట్టినపని వలన తోందూలు సిద్ధించునని నిజముగ భావించు చున్నదా? అట్టిచో, ఆమెను జూచి జాలిపడవల యును. ప్రాతయనఃభవము లేవియు ఆమెకు గుణ పాతమును నేర్చియుండలేదు గాబోలు. కాంగ్రెసు సభవారు సంస్కరణ శాసన నిర్మాణమునకు బూర్వము, కాంగ్రెసు విధానము నొకదానిని నిర్దించిరి. దానిపై వివిధప్రాంతముల భారతీయు లును సంతకము పెట్టిరి. సంతకముల కట్టలన్నియు మాంటాగూ గారికి పంపబడెను. పిదప, కాంగ్రెసు రాయబారి మొకటి ఇంగ్లండు వెడలెను. ఇంగ్లండు లో జాయింటుకమిటీవారియెదుట ఈరాయబారము సాక్ష్య మిచ్చుచు, కాంగ్రెసు విధానమున కన్న తక్కువ సంస్కరణములను హిందూదేశ మంగీక రింపదని ఖండితముగ దెలిపెను. కాంగ్రెసు రాయ బారము గాక అనేకరాయబారములు వెడలి మాం బుధర్థ విధానము ప్రజల కోర్కెలను సంతృప్తి పరుపజాల దని సూచించియుండిరి. కాని ఫలిత మేమయ్యెను?

భారతీయుల సూచనలను తక్కువజేసినవారు లేకబోయిరి. మాంటాపర్లు విధానమున కన్నను కొంత కొరవడు సూచనలనే పార్లమెంటు సభవారు అంగీకరించిరి. మాంటాపర్లునివేదిక నెలువకగనే, ఈ సంస్కరణములను ఇంగ్లండు ఇచ్చుటకుగాని, హిందూదేశము స్వీకరించుటకుగాని తగియుండలే దని అనిబిసెంటుగారు వెల్లడిజేసియుండిరి. కాంగ్రెసు కోరిన పదియారు ఆశాలలో ఒకఆణ అయినను ప్రసాదించబడలేదు. ఆడంబరమును ఆర్భాటమును దప్ప సంస్కరణములలో నిజాధికారము గనుపిం పడు. కేంద్రప్రభుత్వమున నిరంకుశత్వ ముటాలనే నిలిచియున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వములందును అటు లనే నిలిచియున్నది. ఇక గిలిగినమాచ్చేమి? మంత్రు లకు కొన్నిశాఖ లొసగబడినవి. ఆశాఖలు మిగుల వ్యయకరము లయ్యివి. కోశమా మంత్రుల యధీ నమున లేదు. డబ్బు లేదనుభూష ఆన్నిరాష్ట్రము లనుండియు వినిపించుచునే యున్నది. ఈశాఖలను నిర్వహించుట ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము క్రింద దమ్మర మగుచున్నది. ప్రధానమగు భూమిసిస్తు, ఇర్రేగేషను, అడవులు, లా ఆర్డరు, జస్టిసు, మొద లగు శాఖలు అధికారవర్గమువారి వశమునందే యున్నవి. సంస్కరణములను కొనసాగింపవలసిన సివిలుసర్విసు ఉద్యోగులపై మంత్రుల కధికారము లేదు. వెనుకటి యనుభవము ఈరీతిన నుండ, మరల ఒక విధానమును తయారుజేసి రాయబా రము నొకదానిని ఇంగ్లండునకు బంపవలయునా? వెనుకటినాటకముతో తృప్తిగలుగలేదు గాబో! ఇంగ్లండుకు బోయిన, వినువా రెవరు? లిబరలు కన్ఫరెన్సుతో పక్షములు కొయలిషను పక్షమున జేరియున్నవి. సివిలుసర్విసుప్రతిభ తగ్గుట కు ను, సంస్కరణములలో మార్పు గలుగుటకును వారు ఎంతమాత్రము అంగీకరింపరనుట విడితమే. ఇక ప్రయత్నము జేసిన, లేబరు పక్షమువారు రాయ బారుల మొరల నాలకింపవచ్చును. కాని లాభ మేమి? లేబరు పక్షమునకు ఇంగ్లండులో బలము లేదు. పార్లమెంటు సభలో వారిసంఖ్య లక్ష్యములు. వారిలో నయినను, అతివాదులు దప్ప, ప్రముఖులగు కలనల్ వెడ్డెర్లు ప్రభృతులు సంస్కరణములంతత్వరలో మార్పుజేండుట కంగీకరింపరు. లేబరు పక్షమువారు కొందరు తలయాపి నను, రాయబారులు ఇంగ్లండు రేవులను వదలగనే ఆ విషయమును మఱచి పోయెదరు. కాంగ్రెసు రాయబారులు వెనుక ఇంగ్లండు వెడలినపుడు లేబ రుపక్షమువారు వీరిమొరల నాలకించిరి. పిమ్మట వారు ఎట్టిసహాయమును చేయరయిరి. ఈమారు గూడ రాయబారము విఫల మయినప్పటికీ, చేయునదేమి? ఆసంగతిని బిసెంటుగారుహించిరా? భారతీయులు నిర్దించిన రాజ్యాంగవిధానమును ఇంగ్లండు అంగీకరించుచో, ఇంగ్లండు ఇండియా దేశములకు ఐకమత్యము గుదురుననియు, ప్రస్తుత సంఘర్షణ మంతరించుననియు, అటులగాక ఇంగ్లండు హిందూదేశపు మొరలకు చెవి యొగ్గక ప్రాతమార్గ ముననే చరించుచో, ఉభయదేశముల పరస్పర సహకారము అడుగంటుననియు, బిసెంటుగారు పలు కుచున్నారు. దీనిభావమేమి? ఈమారు వెడలెడి రాయబారము విఫలమగుచో, సహకారము తొల గిపోవును. అప్పుడైనను బిసెంటుగారు నిరాకరణ పద్ధతి నవలంబించెదరా? మితవాదకోటి నందుకు సిద్ధపరచెదరా? అటులగుచో మాత్రము, క్రొత్త రాయబార మంతత్వరలో ఇంగ్లండుకు వెడలిన నంత మంచిది. కట్టకడపటియాశలను వదలుకొని వివేక వంతులై వారు స్వదేశమును మరల జేరెదరు. బిసెంటుగారును శాసనసభ్యులును ఇంకను ఎంతటి

మోహమున బడియున్నను జాతీయవాదులకు అట్టి భ్రమ తొలగి చాలకాల మయినది. అందువలననే బ్రిటీషు మంత్రులనుగాని, పార్లమెంటు సభనుగాని, బ్రిటీషు రాజకయ పక్షములనుగాని, వారు నమ్ము కొనక, స్వశక్తి మూలముననే స్వరాజ్యమును శీఘ్ర మగునంత త్వరలో సంపాదించుటకు వారు పాటుపడు చున్నారు. పరావలంబనముపై కాల మొల వినియోగించినను అదివృథయగును. స్వయం కృషివలన నెట్టిలాభము గలిగినను అది శాశ్వత ముగ నిలిచియుండను. పరావలంబనముపై భ్రమ వదలి స్వశక్తిపై విశ్వాస ముదయించుటచేతనే దేశమున నవోదయము గలిగినది. నిరాకరణోద్యమము చనిపోయినదని, అధికా రాభిమాను లిటీవల డెలుపుట యాచారమయ్యెను. చనిపోవలేదనియు, అది ఇంకను విజృంభించుచున్న దనియు రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. నిరాకరణోద్యమ వ్యాప్తిని అడుగదొక్కుటకు నడుము గట్టుకొనవలసిన దని, వారు శాసనసభ్యులను హెచ్చరించిరి. వెనుకటి వలె నెడున గూర్చుని మాటలజెప్పుక, ముందుకు వచ్చి తోడ్పడుడని గోరిరి. నిరాకరణోద్యమమున కింతటిప్రాబల్య ముండుటకు, పరావలంబనభ్రమ దొలగుటయే కారణము. అట్టిభ్రమ మితవాదు లను వేధించుచు లాయడుజారి, రీడింగు ప్రభువు గార్ల ప్రసంగములకు బిట్ట నయినను దొలగి పోవనచో, బిసెంటుగారు ఏర్పరచెడి రాయ బారమువలన తొలగిపోవచ్చును. బిసెంటు గారు అన్నిపక్షములవారి సమావేశమును కూర్చిజూచు చున్నది. వెనుక నిట్టిప్రయత్నము బొంబాయిలో సర్. శంకరనాయరుగారి అధ్యక్షతక్రింద గూడి ఎటుల విఫలమయ్యెనో ఎల్లరకును దెలిసిన విష యమే. ఈమారు బిసెంటుగారు జాగ్రూకతతో మెలగుచున్నది. శాసనసభలకు బోవలయు నను వారే నవంబరు సమావేశమునకు బోవుట కర్హులు. ఇందును బట్టి శాసనసభా ప్రేమమునకు సమ్మతింపని అశ్విభికసంఖ్యాకుల ప్రతినిధుల కీ సమా వేశమునందా చోటులేదనుట తథ్యము. జాతీయ వాదులలో స్వేచ్ఛసంఖ్యాకులకు శాసనసభలలో జేరి సహాయనిరాకరణము నవలంబింపవలయు నను కోర్కె యున్నను, వారు అయినను కాంగ్రెసుసభ వారటుల తీర్మానించిననే అందుల కొడబడుదురు గాని, కాంగ్రెసు సభ జరుగులోపలనే బిసెంటు గారి సమావేశమున జేరజాలరు. ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసు పక్షమువారికి ప్రాతినిధ్యము లేనిసమా వేశమున కెట్టికారవ ముండునో యూహింప వచ్చును. ప్రజలలో పలుకుబడి లేని వనలుగురో జేరి సంస్కరణవిధానమును తయారుజేసి ఇంగ్లం డుకు వెడలిన, అక్కడివారికి ఈ రహస్యము దెలి యదా? నిరాకరణపక్షమువా రేరి యని, వారు అడుగరా? మితవాదప్రముఖు లెంత తెలివిగలవారయినను, ప్రజలకు వీరు నాయకత్వము వహించుట లేదని గ్రహింపజాలరా? ఇట్టి స్థితిలో బిసెంటు గారి సమావేశమునకు, వరములను వేడుటకై ఇంగ్లండుకు రాయబారమును పంపుట కయినను అధికారము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. యాచకపద్ధతులవలన లాభము లేకపోవుట యటుండ, యాచించెడి వారికి ప్రజలకు ప్రాతి నిధ్యమును వహించుట కయినను అధికారము లేనపుడు, దాని పర్యవసాన మెటు లుండునో యూహింప నవసరములేదు. అయినను బిసెంటు గారిరాయబారము వెడలుటయే మంచిది. వలనన త్వరలో నిజస్థితి వారికి దెలిసినచ్చును. ఇట్టి ప్రయ త్నముల నికమీద వారు తలపెట్టకుందురు. ఇండి

యను సోషలురిభార్యురుపత్రికు సైతము అనిబిసెం
టుగారిసూచన పరిహాసాస్పదముగ దోచుచున్నది.
కాంగ్రెసు నాయకులు పలువురు కారాగృహమున
నుండ, కాంగ్రెసు సభ్యులు బిసెంటుగారి కన్వెన్
షనులో జేరుట అసభ్య మని, సోషలు రిభార్యురు
పత్రిక భావించుచున్నది. రాజకీయనిర్బంధితుల
విడుదలగూర్చి బిసెంటుగా రొక్కచుక్కనయినను
జెప్పి యుండలేదని రిభార్యురు పత్రిక యధిక్షేపిం
చుచున్నది. బిసెంటు ప్రభుత్వం యూహ లింకను
సోషలు రిభార్యురు పత్రికకు దెలియ నండులకు
మిత యగుచున్నది. సంస్కరణముల మోహమున
బడి, మితవాదపక్షమువారు రాజకీయనిర్బంధితుల
విడుదలమై పట్టుదల గనుపఱువరయిరి. ఏసమా
ఖానము గుడురుట కయినను రాజకీయనిర్బంధి
తుల విమోచన మవసర మను సంగతిని వారు ఇది
వరకు గ్రహింపలేదు. ఇకముందును గ్రహిం
చెదరని తలచుట, కవకాశములేదు. రాయబాం
మొకటి ఇంగ్లండునకు వెడలినను, అక్కడివారు
వారిని గౌరవపురస్కరముగ నెదుర్కొనవచ్చును
గాని, అంతకన్నను పేరుఫలితమేమి జరుగు నని
రిభార్యురుపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రజ
కు హైందవసమస్యనుగూర్చి ఏమాత్రము సదభి
ప్రాయ మున్నను, లాయడు జార్జి గారు అటుల
ప్రసంగించి యుండరనియు, బ్రిటీషు హృదయము
బిసెంటుగారికి దెలిసినంతమాత్ర మయినను లాయ
డుజార్జిగారికి దెలియు ననియు, సోషలు రిభార్యురు
పత్రిక దెలుపుచున్నది. విజ్ఞాపనలు, విన్నపములు,
రాయబారములందు ఇంకను విశ్వాస మున్నవారిని
ఆమార్గము నవలంబించిండు. వారితో ప్రజల
తెట్టి సంబంధము లేదు. ప్రజలకర్తవ్య మేదియో
ఇదివరకే రూఢియైయున్నది. దానిని సర్వరించి
దేశమునకు శుభ మొనగూర్చుటయే వారివిధ్యుక్త
ధర్మము. ఇతరవిషయములతో వారికి బని లేదు.

తుర్కీగ్రీసు పోరాటము

తుర్కీగ్రీసు పోరాటము దాదాపుగ ముగిసిన
దని చెప్పవచ్చును. గ్రీకు సైనికులు ఆసియామైన
రును విడిచి కాలికి బుద్ధిచెప్పుచున్నారు. ప్రధాన
భాగము నంతను వదలివెట్టిరి. స్మిర్నాదగ్గర కట్ట
కడపటి పోరాటము జరుగు నని యూహించబడు
చున్నది. తుర్కీసమస్యను తురుష్కులు తమంతట
తామే పరిష్కరించుకొనుట తటస్థించు చున్నది.
సెవరిసు సంధికింద గ్రీకుకు ఆసియా మైనరులో
ముఖ్యభాగము స్వాధీనము చేయబడెను. దీనిని
గ్రీసు అయిదు సంవత్సరముల వరకు పరిపాలింప
వలయును. అయిదు సంవత్సరము లయినపిదప
గ్రీకు లీ భాగమును శాశ్వతముగ కలుపుకొనుటకు
ప్రజల యభిప్రాయమును కనుగొనవలయును. ఈ
షరతులను అమలులో జెట్టుటకు జేసిన ప్రయత్న
ములవలన, ప్రస్తుతయుద్ధము జనించెను. తురుష్కు
సేనాధిపతి యగు కమాల్ పాషాగారికి సెవ
రసుసంధి నియమము లేమాత్రము సరిపడక వారు
ఆంగ్లోరాలో ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును స్థాపించి,
తురుష్కు జాతీయవాదుల నందరను అక్కడకు
జేర్చిరి. గ్రీకులు స్మిర్నాలో బ్రవేశించుటకు మిత్ర
మండలివారి సమ్మతితో అవస్కాందన మారంభిం
చిరి. కొంతదూరము ముందునకుబోయిరి. కాని
కెమలిస్టుల నిరోధమువలన వారి పురోభివృద్ధి
అపూజాగిపోయెను. అప్పటినుండియు తుర్కీ సమ
స్యను పరిష్కరించుటకు తగు ప్రయత్నములు
జరుగ లేదు. ఈసమస్య అంతముఖ్యమయినది కా
దనిమిత్రమండలివారు భావించి యుపేక్షవహించిరి.
సెవరిసుసంధినియమములు తొలగిపోయినను,

రాజప్రతినిధి, శాసనసభ్యులకు:-

లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగము గురించి మీ యభిప్రాయ మంతయు పొరబాటు. ఏ వాగ్దాన
మునకును భంగము కలుగలేదు. మేము మీకు తోడ్పడెదము. లెండు, నిరాకరణపక్షముతో పోరు
నలుపును. పార్లమెంటు సభవారి అనుగ్రహమునకు పాత్రలు గండు.

గ్రీకుల ఆక్రమణము కొనసాగుచుండెను. వారి
కత్తంతప్రోత్సాహము గలుగజూచెను. మరల
వెన్నెసులో తుర్కీసమస్యను గూర్చి యోచిం
చుట కింకొక సమావేశము గూడు నని ప్రకటింప
బడెను. ఆసమావేశము గూడుటకు ముందు,
గ్రీకులు ఆసియామైనరును వదలిపెట్టవలయు నను
షరతును విధింపరయిరి. కమాల్ పాషాగారు
దుచే స్వయముగనే ప్రతిక్రియ నవలంబించి ఆసియా
మైనరును స్వాధీనపరుచుకొనుచున్నారు. సెవరిసు
సంధికింద గ్రీకుల కియ్యబడిన భాగము నంతను
గ్రీకు లిప్పుడు వదలిపెట్టుచున్నారు. కమాల్ పాషా
ప్రభుత్వమువారు పరదేశాక్రమణమును వాంఛిం
చుటలేదు. వారు ఇటీవల తెలిపిన సంకతుల బట్టి
తురుష్కు లధికసంఖ్యలతో నుండు భాగములే
మరల తమకు జెందవలె నని కోరుచున్నారు. ఇది
స్వయంనిర్ణయమాత్రమున కనుగుణముగ నున్నది.
తుర్కీ కిదివరకు జరిగిన యన్యాయము, తురు
ష్కుల స్వకీయప్రయత్నబలమువలన, త్వరలో
తొలగిపోవు నని భావించెదము.

ప్రజాస్వాతంత్ర్యము

ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యమును రక్షించు
కొనుట జెట్టి పట్టుదల జూపుచున్నారో అకాలీ
యుద్ధము మొకవంకను మూలీసత్యాగ్రహోద్యమ
మింకొకవంకను జూపుచున్నవి. మూలీ యుద్ధ
మావలంబులు 23 గురపై నేరము మోపబడెను.
నాయకు లగు బాపట్, దాష్టే, ఆత్మారామ్దేవు
గార్లకు చెరి యొకరికి ఆరుమాసముల కఠినశిక్ష
విధింపబడెను. మిగతా 18 మందికి మూడుమాస
ముల కఠినశిక్షయు ఇరువుర స్త్రీలకు జరిమానా
యు విధింపబడెను. నిర్బంధములమధ్య సత్యాగ్రహ
ము కొనసాగుచున్నదని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి.
అకాలీల పోరాటమును ఎప్పటివలెనే సాగిపోవు
చున్న దని, వార్త దెలుపుచున్నది. అకాలీలు
ఎప్పుటివలె గురుద్వారాకు వెడ
లుచున్నారు. పోలీసువారిచే దెబ్బల తినుచున్నారు.
కాని ఇంతవరకును ధార్మ్యరాహిత్యమును విడువ
లేదని, అస్సాసియేటడు ప్రెస్సు వివరించెను.
స్వాతంత్ర్యరక్షణకొరకు ఇంతటి బాధల
ననుభవించి ధర్మపథమును ఆవంతయును విడనా
డని ప్రజలకు, వాంఛాఫలప్రాప్తి త్వరలో గలుగు
ననుటకు సందియ మేమి గలదు? హిందూదేశము
నకును, నాగరికప్రపంచమునకును వీరి ధర్మమా
గ్ధానుసరణము, మార్గదర్శకముగ నుండుటలేదా?

“నవయుగ”

నవయుగ యను పత్తపత్రిక గో. వెం. కృష్ణా
రావుగారి సంపాదకత్వముక్రింద గుంటూరునందు
నూతనముగ నెలువడినది. ఇది ఆంగ్ల భాషలో
ప్రచురింపబడు చుండును. స్వరాజ్యస్థాపన కిది
పాటుపడును. కాంగ్రెసు ఉద్యమమును బలపరు
చును. ప్రభుసంచిత మనోహరమగు వ్యాసము
లతో నెప్పుడుచున్నది. ఫిజీరాయబారము గూర్చి
జాక్టరు మణిలాల్ గారును, నార్తుక్లి ఫ్ ప్రభువు
గూర్చి ఎ. జి. గార్డినరుగారును వ్రాసిన చక్కని
వ్యాసము లిందు గలవు. కద్దరునిర్మాణము గూర్చి
యు, శాసనసభల బహిష్కారము గూర్చియు,
ప్రస్తుతస్థితి గూర్చియు, నవయుగ పత్రికాభిప్రాయ
ములు పొందుపరుపబడినవి. శాసనసభలకు సంబం
ధించిన వ్యాసమును వేరొకచో బ్రచురించితిమి
ఈ పత్రిక చిరకాలము వర్ధిల్లి స్వరాజ్యస్థాపనకు
తోడ్పడు గాక యని కోరెదము. జాతీయోద్యమ
వ్యాప్తికై ఎన్ని పత్రికలు పాటుబడుచున్నను అధి
కము గాజాలవు.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము:

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగముగూర్చి ఆసమృతి
దెలుపుటకు టైటుకొన్నిలుసభలో ప్రాధానరు కలె
గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మాన మోడిపోయెను. ఈ
తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనవలయు నని సర్
విలియం విన్ శెంటుగారు కోరిరి. విన్ శెంటుగారు
ముచ్చటించుటలో గాంధీమహాత్ముని నననసరముగ
దూషించిరి. రాజకీయ, పారిశ్రామిక వృద్ధులకే
గాక, అన్నివిధములయభివృద్ధికిని గాంధీ పరమశత్రు
వని విన్ శెంటుగారుపలికిరి: సర్దారు జోగ్లక్షసింగు
గారిసవరణయు కలెగారితీర్మానమును ఓడిపోయెను.
సభ్యులలో కొందరు రాజప్రతినిధిగారిసమాధా
నముతో సంతృప్తి చెందిరి. శాసనసభల ప్రయో
జనమిది. లోకోత్తరపురుషుడగు గాంధీమహాత్ముని
ఈతీరున దూషించినవెనుక నయినరు శాసన
సభ్యులు తమతత్వగౌరవమును కాపాడుకొందురా?
ఆక యంతగ గనుపింపను.

గురక బాగునంక్షభము

మహాంతు సుందరదాసు లంజలనుంచుకొనుట

దుర్బీలిగానడచుట - మహాంతు పిమ్మట నొకలంజను పెండ్లియాడుట -
నాయకుల కేసు విచారణ - కలహకారణము - ప్రబంధక సంఘమువారి వైద్యశాలలు
ప్రజల ఉదాఃభావము - ఖద్దరునియమును పట్టుదలతో జరుపుట

నాయకుల కేసు

గురక బాగు అకాలి సత్యాగ్రహము ప్రకటించుచున్నది. గురక బాగులోను వారిలోను అకాలి నిత్యమును సత్యాగ్రహము వలన ఎందుట పోలీసులు కొట్టుట మామూలుగా జరుగుచుండుటచే మార్పుమీయి. లేదని వైఫల్యముచూచిన వారసుకొందురగాని గడియారము డబ్బుల నడకవలె నిత్యమును ప్రతిదినమును నొక్కరికినీ జరుగుచున్నది. అకాలి కట్ట మావలసినంతమాత్రము ఎలిమినే జూపుచున్నామని ఉద్యోగులు తలపడచును. చెప్పవచ్చునుగాని వారు కొట్టుచున్న డబ్బులను ప్రతిదినమున వేలకొలది ప్రజలు మాయచున్నారని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును ప్రతికా ప్రతినిధులును గూడ చెబుచున్నారు. అకాలిలు మరలిపోవలెనని పోలీసు లాజ్ఞా పించును. అకాలి లెట్లు మరలక తున్నారని ధిక్కరించుట పొడవెదు. అంతట పోలీసులు వారిపై బడికొట్టి కొద్దిప్రక్కలనున్న కట్టలలో కిక్కివేసెదరు. ప్రబంధక సంఘమువారిచే నియమితులగు కైద్యులను డబ్బులు తగిలిన వారికి చికిత్స చేయుటకు. ప్రబంధక సంఘమువారు పంపిన మోటారుబస్సు కొంతదూరములో నిద్దురుగా నుండును. 50 మంది మొదట గట్టికట్టులు తగిలెను. వారికి చికిత్స చేయబడినవిచ్చుట వారు మరల కొద్దిదూరానికి కచ్చి మరల డబ్బులు తగిలి. అంతట వారిని సంఘమువారి మోటారుబస్సులో కెక్కించి అమృతపర లాని ప్రబంధక సంఘమువారి కేర్పూరిన వైద్యశాలకు గొనిపోవ నారంభించిరి. బస్సులో హెచ్చుచుండిట్లు. 10 మైళ్ళ దూర మున్నదిగాన అందరిని వైద్యశాలకు గొనిపోవుటకు చాల గంటల సేపు పట్టును.

వైద్యచికిత్సల వివరాలు

స్వర్ణదేవాలయము వద్ద వచ్చి గురక బాగులో (యా గురక బాగు వేరు. పోరాటము జరుగుచున్న గురక బాగు వేరు. ఈ పోరాటము జరుగుచున్న గురక బాగు స్వర్ణదేవాలయమునకు 12 మైళ్ళదూరమునున్నది. తడవగురక బాగు దేవాలయము నంటియేయున్నది) దేవాలయము నంటి యున్న గురక బాగులోను అమృతపరలోను అకాలిలలోను కంక్షల కాల తేన్నుపడెను. ఆ వైద్యశాలలు చాలచివలముగ నున్నవి. వానిలో భారతసింగువార్డు, మహాబలిసింగువార్డు చుట్టుపొడవులవార్డు, అని మూడు వార్డులున్నవి. వానిలో 200 మంది కొనుటకు చికిత్స చేయుటకు తావుగలదు. 800 ప్రక్కలవర్చుపడెను. వీరినుండేమున వైద్య కట్టములను బడసినవారు మృతులు, పంజాలు విశ్వవిద్యాలయ కట్టములనందిన వారిద్దరును, 14 మంది కుటుంబసభ్యులను హామకలిదాక్తులను, 25 గురు కంపాండరులను ఉచితముగ అనార్కిక లవటనే యుండి చికిత్స చేయుచున్నారు. మోటారులలో డబ్బులు తగిలినవారు కచ్చుటతోనే వారికి చికిత్స చేసెదరు. అమృతపర ప్రజలుగూడ మహా దాక భావముతో చెప్పులు తగిలినవారికి మంచములు, పకవులు, చుప్పట్లు, పాలు, పండ్లు మున్నగు వానినొసంగుచు నేరగూడ చేయుచున్నారు. ఆ వైద్యశాలలో హామకలి వేయగలవాడు ఖద్దరు కట్టులను కట్టుకొని రావలెను. లేనిచో తానీయరు. ఇదియట్లుండ పొరుగువలనుండి 100-200 మంది అకాలిలు నిత్యము అమృతపరకు వచ్చి తమ కంక్షకొరకు కనిపెట్టికొని యుండును.

గురక బాగుకు ఆహారపదార్థములను పోనీయక పోవుట

గురక బాగునీతి నుండి విషముగానున్నది. అది యింపు మింపుగా ఒక దివివలె నున్నది. దానిని పోనీయు పూర్తిగా చుట్టవలెనని. అది చికిత్సకుండియు ఆహారపదార్థములను పంప నిలులేకుండవలెనని. అందు 1600 మంది అకాలిలున్నార. ఎటు లనో వారికి తేరు ముతక రకము నోళ్ళు మలను చాకేతిర గళ్ళపై వినురు కొని తినుచున్నారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు కలహ గురక బాగుకు వెళ్ళగొరగా పోనీయు నిరాకరించిరి. తరువాత వెద్యుద్యోగులు ప్రత్యేకానుమతి నియ్యగా మాలవ్యాగారు రచటికి వెళ్లి అచటి అకాలిల దురభ్యుతాని అత్యంత బింత్రాంతులై ఏమియును పంజరాలలో పోయిరి.

విచారణ

7 వ తేదీని విచారణ జరిగినది. సద్రాసుపాదకు మహా తలు సింగుగారు మున్నగువారిలో బాధా కలిగిసింగు (కట్టి) గా రొక్కచే వాదించిరి. తక్కినవా రెవ్వరును వాదించలేదు. కేసునింగుగారి కక్షమున మాలవ్యాగారు వాదించిరి. మున్జరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. (సాంబు)

గురుద్వార వివాద కారణము

వివాదములమైన గురక బాగు అమృతపరకు 12 మైళ్ళ దూరమునం దున్నది. కంచమగురువు అర్జునదేవు, నవమ గురువు తెలుజవాదకు సామోయగార్లకు వివిధిడిగ కంక్షుగురు వ్యాసములకు నున్నది. అగ్రామమున విరసింపి. వారందరకు ఆ కాశీకి. ఆగురువ్యాసములను పరిశీలించుచున్న మహాంతునుందర దాసుగారు చాలదీర్చి తిప్పక దైయున్నాడు. బహిరంగముగ నుంపు డుకైతలకు పెట్టుకొనెను. దానినిగూర్చి ఆ దేవాలయ ఆదంపు డుకైతలలో నొక్కతెను పెండ్లికొనుటకును 11 గురు సభ్యులు గలసభానిక సంఘమువారి నూమలప్రకారము గురుద్వారమును పరిశీలించుటకును ప్రబంధక సంఘమువారి అనుమతి కనుసరించుట కును 1921 జనవరిలో మహాంతు అంగీకరించి ఏమ్యుట నా ఉంపుముకైతలలో నొక్కతెను పెండ్లియాడెను. వాళ్ళానా సామోయగారుబంధులు అకాలిల నందరిని అరెస్టుచేసి 2 క్షిం చుట మున్నగుచు బరిగిపెట్టుట నీ మహాంతుమరల వెనుకటి వలె నిరంకుశ దగ్ధయ వర్తనమును మొదలిడెను. ఆందువలన ప్రబంధక సంఘమువారు ఆమృతపరలో గురుద్వారమును కళ పరుమగిడిరి. అంతట మహాంతు ఉద్యోగులకు తెలుపగా పోలీ సుమాపన్నంటు పోలీసులతో నడకకి వెళ్ళెను. అకాలిలు 5 గురు అచటనుండి గురుద్వారవ్యవహారములను నక్కబయలు కొన వచ్చును. వారికి హాని గలగతుండ కాపాడెదము. కొంతమంది పోలీసుల నవలనుంచెదమని నూపర్చెంటు చెప్పె ను. ఏమ్యుట అట్లులు జరుగలేదు. ఇక పోలీసులను తీసేవేను వచ్చునా అని 5-9-21 వ తేదీని అమృతపర పోలీసు నూపర్చెంటు ప్రబంధకసంఘ కార్యదర్శికి 11868 నెంబరు లేఖ వ్రాసెను. అంతే తీసివేయుచు మరల కావలసినవిచ్చిన వ్రాసెన నని కార్యదర్శి బదులువ్రాసెను. ఈతీతిగా 10-8-22 వరకును ఆరెండు గురుద్వారములను ప్రబంధక సంఘము వారి కి పరి కలముక్తిందనే యుండెను. ఆవాడు పట్టిగారు పోలీసు దళముతో గురక బాగుకి అచటనున్న 5 గురు అకాలిలను అరెస్టు చేసి వానికొక కట్టును వొంగిలింపిని కేసుచేసిరి. వారికి చెరి 6 నెలలు కెక్కివచ్చెయ్యి చెరి 60 రూపాయలు జూర్జూనాయు చేయవలెను. వీరిలకు ఆమృతపర చేయుటకు గురుద్వారము కంటకాలలకు కావలసిన కట్టలకొరకు మొదటినుండియు నా తోటలో కట్టను నరుకుచునే యున్నారు. ఇట్లనవసరముగ నకారణముగ ప్రభుత్వోద్యోగులిట్లు అకాలిలపై ద్వేషమెత్తుటయే యాసఃజ్యోభమునకు కారణము. ఇప్పుడు మేముముందు సత్యాగ్రహ మవలంబించెదము. అటుకారు మేము యుంధి. అకాలిలలో తెల్లపాగాలవారును కట్టపాగాల వారును టాటిలు వకుచున్నారు. ఆతగవచ్చుట కొక్క తెగలో కొంతమందివారు కొంత మంది పిరు నుండ వలె నని ఏర్పాటు చేసిరి. మాట గూడ పురుషు లతోపాటు సమానమాత్ములందరి చాలమంది శ్రీలు తగవుచెట్టు చున్నారని శ్రీలు పోలీసులచేతులలో పడుట కలకరింప జాలరుని పురుషులు నడుపుటచే శ్రీలు కింకను అనుమతి నియ్య లేదు. పోలీసులు పట్టి లాగుటవలన తెగ తల వెండుక లన్నియు పెద్దకట్ట కట్టి ప్రబంధక సంఘ కార్యాలయము నకు నొనివచ్చిరి. అదివరకు ఆ రెన్ను చేయుబడిన వారికి గురక బాగులో గురుద్వారము కంటకాల నుండి జనమును పంపుచుండిరి. దీర్ఘకాలమునకు గత నెల 25 వ తేదీ నడకకి వెళ్ళివచ్చిపెట్టుట అట్లు పంపనూడదని పోలీసులు నిరాధించిరి. 31 వ తేదీ గురువారము వారు వారికి స్వర్ణ తొడిగూడ పంపనీయలేదు. దీగిర కొక మురికి నీళ్ళగులు యున్నది. అందులో నీకే (తాగవలెనని). (స్వరాజ్య)

అకాలి నాయకుని అరెస్టుచేయుట

తానసింగు (అకాలివాలు జడవాడు) గారిని అరెస్టు చేసిరి. వాకి ఫాసమున రాజేంద్రసింగు (గురుదాస్) గారిని జడవాడుగా నియోజించిరి.

మూలీ సత్యాగ్రహము

28 మందిపై కేసు

7 వ తేదీని పూనానగరమున మూలీ సత్యాగ్రహమును గూర్చి 28 మందిపై కేసుచేసిన విచారణ జరిగినది. బాపట్ల, దశేలు, ఆర్కా రామచంద్రగార్లకు చెరి 6 నెలలు కలిగి డిక్షయును 18 గురికి చెరి 8 నెలలు కలిగిన డిక్షయును చేయబడెను. ముగలమ్మల కిద్దరిని 25 రూపాయలు జూర్జూనాయు య్యనిచో చెరికనెల విడిచెను. కేసు బడెను. సత్యాగ్రహ మిటు తే సాగింపబడును.

వరకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు లేటు.

ఎక్స్‌ఛేంజి	
బాంకీ తెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్సుఫర్ 17/82 పెన్సిలు	
బాంకీ హిందూ డ్రాఫ్టులు—15 9/16 పెన్సిలు	
లండన్ డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 28/82 పెన్సిలు
బాంకీ కొనుగోలు లేటు	
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 7/8 పెన్సిలు	
అరునెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 1/16 పెన్సిలు	
కలెక్టర్ మామార్కెటు	
కలెక్టర్ సెప్టెంబరు 7 గురువారము	
కలి:—తెంగాలు నాగపూరు	రూ 400
దెన్నాడు	850
కనోరాం	12/5
జననార:—అంగ్లో ఇండియా	875
యస్. యల్. కెప్టె	88/6
హవురా	45/4

మారకపు లేటు

ఎక్స్‌ఛేంజి, బాంకీ తెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్సుఫర్ 15 19/82 పెన్సిలు
డిమాండులిట్లు—15 5/8 పెన్సిలు
బొంబాయి - మేరుమార్కెటు.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 7 గురువారము

సాయంకాల ముగిసరి బాటలధరలు యాగిందిధరలు	రూ.	పా.
నిలవియుండెను.		
అనామదాబాదు ఆద్యాన్సు	8000	ఇండియాను స్టీలింగు 202
బొంబాయి కాటక్	1040	ఇండియా మాల్యా 592
బొంబాయి డ్రాయింగు	1452	కొహినూరు 2288
నెంటులు ఇండియా	4610	మాన్యులేటు 762
నెంబరి	770	కెరలు 957
కొలాల లాండు	2140	పోనమ్మ 780
కనెంటు	472	సిండ్లమ్మ 710
కరింభాయి	2170	సాపుర్తి 810
దెవిడు	1970	కృతేకి 4780
సజలుభాయి	1210	ప్యాసు 1100

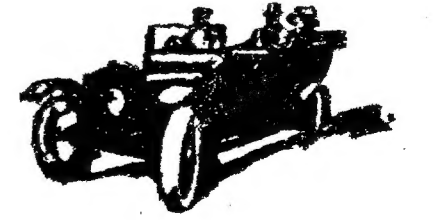
ఇతరవాటాలు

కాతా హైడ్రో—రూ 810	
కాతా వరను అండు స్టీలు (అర్జి నరి) 85	
" " (దిఫ్టు)—198	
కాతా ఆయిలు మిల్లు—87 1/2	
నెంటులు బాంకీ—88	
కాతా బాంకీ—15	

మారకపు లేటు

సెప్టెంబరు 6 బుధవారము
ఎక్స్‌ఛేంజి:— బాంకీ తెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్సుఫర్ 18 9/82 పెన్సిలు
డిమాండులిట్లు—15 5/8 పెన్సిలు

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి ధృ 16 లు వొప్పవ. చెల్లించవలెను. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE
Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

విదేశ వార్తలు

గ్రీకు తురుష్క సంక్రామము

గ్రీకుల తురుష్క సంక్రామము

తురుష్కులు పట్టుకొనిన గ్రీకులై దీలు

కాన్స్టాంటినోపిలు సెప్టెంబరు 7:— ఇదివరకు దెలిసిన దానికంటె చాలావఱకు గ్రీకు సైనికులు ఖయదీలుగ బట్టుకొనబడిన కెమర్లిస్టులనుండి దెలియవచ్చెను. మాజెల్, ఏడిను, పోమూలను తురుష్కు లాక్రమించిరి. బెర్లాహువైకి జనుచుండిరి. సెప్టెంబరు రెండవతేదీన తురుష్కులచే ఖయదీలుగ బట్టుకొనబడిన 400 గ్రీకు సైనికాధికారులలోను 10005 సైనికులలోను చాలమంది ప్రముఖులు గలరని తెలియుచున్నది.

కాన్స్టాంటినోపిలును దుల్మాహము

కాన్స్టాంటినోపిలు సెప్టెంబరు 6:— ఆసియా మైనరు నందు గోల్కాయ్ ప్రదేశమున తిరిగి సంపాదించుకొనవచ్చుననియు, గ్రీకులతిరీగమనునకును కాన్స్టాంటినోపిలు నందలి తురుష్కులతో యుద్ధమునాతో నుండిరి. కాని ఇతరజాతీయులయెడల సెప్టెంబరు 6వ తేదీన గనుపరవతదు. జయము వచ్చెను గదా యని తురుష్కులు తమకొరకల సెప్టెంబరు 6వ తేదీన చూచుటలేదు. అట్లు సుంభ్యాకుల రక్షణమునకు పూచీల నిచ్చుటకును, తురుష్కు స్వాతంత్ర్యమునకు భిన్నముగాని పరతులతో సంధికి ఒడంబడికకును తురుష్కులు సిద్ధముగనుండిరి.

సైనికులకు కేసులుపామాయద్వితము

కాన్స్టాంటినోపిలు సెప్టెంబరు 6:— కెమర్లిస్టులముఖముల ఆలపి హరు సమీపమున తమ సన్నాహముల గావించుచుండిన తురుష్కలు దెబ్బపుచుండెను. కేసులు పామాయద్వితమునందు అంపిసంక్షేమమునం దిట్లుగలదు:— అసియంకరిహిస్సారు, తులుబనారులద్ద జరిగిన మహాసంగ్రామమునందు, కెల్మెలయ్యెనముల నిర్మాణించుట వలన మీదేశమున కర్హులైన పుత్రులైతిరి. భావిశీతినిగురించి నమ్మకముతో నుండుటకు తురుష్కుజాతికి తగు కారణములుగలవు, అనబోలియానుం దింకను పోరాటము జరుగవచ్చును. పీరులారా! సమైక్యమునకును టయేమిప్రభు కర్తవ్యము.

గ్రీకు ప్రజాభిప్రాయము.

ఏకస్మి సెప్టెంబరు 6:— సర్వసామాన్యమున ముగియగమునందు మార్కులిగించుటచే రెండంగమున గ్రీకుల కనుకాలముగ మారుచుండెడిని ఏకస్మిసందు ప్రకటించబడె ఎలాపిహోరువద్ద గ్రీకుదక్షిణ ప్రాంతములస్థానము నురక్షితముగ నుండెను. నాతన సర్వ సేనానితో సంప్రతించుటకు గాను యుద్ధాగమంత్రియు సైనికప్రధానాధికారియు స్మిర్నాకు జరిగి, సంగ్రామవిషయస్థితి అట్లయియున్న ప్రజల శీఘ్రమున కొంచెము సెమర్ది గుదిరెను.

గ్రీకుల తురుష్క సంక్రామము.

లండను సెప్టెంబరు 7:— సర్వసామాన్యము నందును గ్రీకువర్తకరమునందును గలిగినమాన్యులవలన గ్రీకుల కొంత ప్రయత్నముచేయుకొని క్విర్నాను రక్షించుటకు యత్నింపవచ్చును. కాని గ్రీకులు కాంతిముగా నాసియామైనరు బయటకు వెళ్లుటకు గాని తాత్కాలికసంధికిగాని. తురుష్కులు వీళ్ల సోపరరు.

“దెయిలుమెయిలు” విలేఖకుడు కాన్స్టాంటినోపిలు నుండి విలేఖకుడిట్లు వ్రాయుచుండెను:— గ్రీకులుచరియొక రంగము సేర్పరుచుచుండిరి. ఇది స్మిర్నాకు అరువది మైళ్లదూరము వనుండును. ఇదియే గ్రీకులతురుష్కయు ఇచ్చటనుండియే ఆసియా మైనరునందు దాము నిలుచుటకు తుదిస్థానము ప్రయత్నించు గావించును. టినోగారు, స్మిర్నాయందలి గ్రీకు ప్రాంతముల సహాయ మంపుటకు ఎన్నియోయత్నములు గావించు చట్టారం గమునుండి ప్రాంతములనున్న టినో స్మిర్నాకు తేర్చుతున్నచుచుండెను గ్రీకుసభాపాలురు తుదిపంక్తి బ్రూసానుండి ఆనేవహారువరకును గలను. బ్రూసాస్థితి ప్రస్తుతము సందిగ్ధముగనున్నది. పరాసుఇటాలియను యుద్ధకాళు బ్రిటిషు నౌకలతో పాటు స్మిర్నా జేరెను.

పూమురు ప్రభువు మల్టానుండి కాన్స్టాంటినోపిలునకు ను.జనె

తాత్కాలిక సంధియత్నములు

పరాసులభిప్రాయములు

పారిసు సెప్టెంబరు 7:— గ్రీకో తురుష్కు తాత్కాలికసమధివిషయమున పరాసు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషున శంపినోటునందు, అంగారా ప్రభుత్వమును నిష్పందించుట కష్ట మనియు, కాని కారాచరణ యోగ్యములగు నూచనల గావించినయెడల

విచారించ సిద్ధముగనుంటిమని తెలిపిరి. ఇరుపక్షముల కేంద్రకార్యాలయములవారును పరతుల చర్చించుకొనినయెడల ఫలితములుండునని తెలుపబడెను.

పారిసు సమావేశము

రోము సెప్టెంబరు 7:— గ్రీకు తురుష్కు పరిస్థితులు తీవ్రముగ నుండుటచే, వెనిసుకుందు గూడు సమీపప్రాంతమున వేళమున సెప్టెంబరు కెండవభాగమున జరుగునని తెలియచున్నది. మిల్లెతనుండిలి రాష్ట్రప్రతినిధులును, కాన్స్టాంటినోపిలు నందలి హైకోమిషనరులు అందు గూడుదురు.

పరాసు ప్రతికలు

పారిసు సెప్టెంబరు 6:— ఆసియా మైనరును తురుష్కులకు తిరిగిచ్చివేయవలెనని పరాసుప్రతికలు వ్రాయుచుండెను.

ఈజిప్టుపరిస్థితులు

లండను సెప్టెంబరు 4:— ఈజిప్టునందలికిష్ట పరిస్థితులను గురించి విదేశాంగ కార్యాలయమున నివేదించుటకు లండనునకు వచ్చిన ఒకను ప్రసిద్ధ ఈజిప్టును ప్రక్షింపగా నిటులదెలిపెను. కెయిరోపినులందు అంగ్లేయుల సమూహ సభ చుచున్న విషయము నిజమే. తమ్ము నాల్గోములు మోసపుచ్చిరను నమ్మకము ఈజిప్టుయందను బలముగ వ్యాపించియుండుటచే కారణము. “మీరు స్వతంత్రులు, మిమ్మును మీరే పరిపాలించుకొనవచ్చును” అని సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారికవైపున దెబ్బపుచుండిరి. మరెయొకవైపున దేశములోని నాయకుల నరెట్టుజేయు చుండురు. వారిలో కొందరిని తుపాకి గుండుతో చంపించెదరు, మరికొందరికి ఖయదు విధించురు. మరికొందరికి 5000 సవనలుల జరిమానా విధించురు. ఇవియున్నయే దేశీయ ప్రభుత్వమువారికి దెలుపకయే సైనికశాసనము క్రింద జరిగి పోవుచుండును, ఈవిధానమువలన ప్రజలందు విప్లవకాంక్ష పెరుగుచున్నది. పరిస్థితులు క్రమక్రమముగా విషమము లగుచుండెను, ఎక్కడెక్కడ ఒక్కమారు బదులు గావచ్చును.

తక్కువధర (ప్రాకు కొద్దిగానున్నది)

మహాత్మా గాంధీ మొదలగు చేరీయ నాయకుల

బూడిద బొమ్మలు (Transfer Pictures)

ప్రైజ్ 11 "x 7 1/2" ఒక డజన్ ప్రింట్లు ధర రూ. 1-0-0. 1 గ్రూపు ప్రింట్లు య. 10-0-0

అందమైన కాచక బొమ్మకార్డులు ధర 1 డజన్ రూ. 2-0-0. వి. వి. వాణ్ణి వేలు.

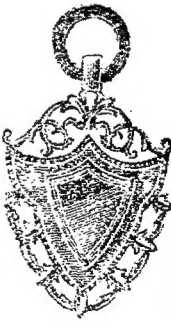
Simplex Trading Co. Exporters & Importers G. I. MADRAS.

బహుమతి నొసంగుటకు

తగిన మేలురకం వెండితో తయారు చేయబడిన

వెండిగిన్నెలు, వెండి లేక సవరము బంగారుతో చేయబడిన పతకములు (MEDALS)

సిద్ధముగా నున్నవి. వెల సరసము బహు నాణ్యముగా నుండును. ఒక సారి మావద్ద సామాను తెప్పించు కొనిన మా నాణ్యము మీకు తెలియును. పలు రకముల నాణ్య, ఉంగరములు, గొనులు, పతకములు గలిగినట్టి మా క్యాటలాగు కావలసిన యినాముగా పంపబడును. కప్ లేక గిన్నె వెల రూ. 15-0-0 లు బంగారు పతకములు ధర 1-కి రూ. 12/లు వెండిపతకములు ధర 1-కి రూ. 2-0-0 లు అంతకుపైన యుండును.

ది యిండియన్ జ్యూయెలరీమాట్, నగర్తవేట, బెంగుళూరు సిటీ.

వృత్తాంతలేఖలు

బంగోలు

ఈ పుర కాంగ్రెసు గౌరవ పురపాలకులు ఇంటింటికి వెళ్లి భాగ్యాల ప్రతి పండితులతో అటోమిక్ కంబోడియా ప్రతినిధులు పంచెట్టుచున్నారు.

ఈ కాంగ్రెసు సంఘమువారు నికరమైన భద్రతలై కాంగ్రెసు సంఘ ముద్ర వేసి పరిశీలించు ప్రతినిధులను అంటించుచున్నారు గావున పరిశీలించు, కాంగ్రెసు ముద్రమును లేక కదల నికరమైనది నమ్ముటకు విలువలేకయున్నది. ప్రతి శుక్రవారము కాంగ్రెసు ప్రచారకులను జాతీయవిద్యాలకు ఉపాధ్యక్షులును, విద్యార్థులను కలసి ప్రతినిధులతో వెళ్లి భద్రతల కట్టుకొనవలసివది ప్రతిభము చేయుచు భద్రతల అమ్ముచున్నారు. ఈనెల 2 వ తేదీన కాంగ్రెసు సంఘపక్షులకు శ్రీ యంత పంచాంగుల శివరాత్రికర్మగారి అధ్యక్షతకెంద జరిగిన సభలో శ్రీయంత కవుతా వెంకటపతిరావుగారిని శ్రీ యంత జేబాజు కృష్ణమూర్తిగారిని చిత్తూరులో జరుగవచ్చు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడి, హిందీ ప్రచారము రివిగా జరుగుచున్నది. (స్వకీయవిలేఖరి).

బల్గారి

(ఒకవిలేఖరినుండి)

28-న తేదీ సాయంత్రము ఆరుగంటలపాటికి శ్రీ గారులు మధురాదాస్ గారును గాడిచెల్ల వారిసర్వోత్తమ రావుగారును బల్గారికి విచ్చేసిరి. స్నేహమువల్ల ఈయారి ఆంధ్రకర్ణాటకజాతీయోపసంఘముల రెండింటిని కార్యదర్శిగారునె బారాయణ కాశ్మీరగారిచే నెదుర్కొనబడి పిల్చుకొని పోయిరి. సాయంత్రము వారు కర్నాటకమండలిసంఘకార్యాలయమునకు పోయి కాది ప్రవీణించి చాల బాగుగ నున్నదనియు, ఇచ్చట తెక్కలు పెట్టిన రీతిగా నింక నెచ్చటను పెట్టియుండలేదనియు జ్ఞాపించిరి. ఇంకను కొంతసాము భుజ్యపెట్టి యిచ్చట కాది పని జరుపవలసియున్న దనిరి.

29 వ తేదీ యందయము 8 గంటల కాలమున శ్రీయంత మధురాదాస్ శ్రీహరిసర్వోత్తమరావుగారు ఆంధ్రకాశ్మీరప సంఘకార్యాలయమునకు గొనిపోయిరి. సూచనముగా స్థాపించబడిన "వేంకటపద్మయ్య శేత్రశివశివశాల" (ప్రారంభోత్సవము శ్రీమధురాదాస్ గారు నల్లిరి. తరువాతనూరిలో నడుచు వారిండ్లకును శేయువారిండ్లకును వారు గొంపోయిరి. తరువాత కాగ్యదర్శి యే. వారాయణకాశ్మీరగారికి కొన్ని సలహాలనిచ్చి వారు ౧౧ గంటలపాటికి గడగడకు పోయిరి.

విజయనగరము

(ఒక విలేఖరి నుండి)

సెప్టెంబరు 1: జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్ట ప్రకారము ఈ సంవత్సరమున మునిసిపాలు సభ యందు 6 కౌంటీలు అయినవి. కాని అందులో పోటీలేకనే గతసంవత్సరమువారే మఱుల ఎన్నుకొనబడిరి. మహారాజుపేట తూర్పుభాగమునందు రెండు కౌంటీలు అయినది. ప్రస్తుతము చేరుకును గాగున శ్రీయంత సీరు గంటి సోమసుందరావు పుతలుగారు కార్యదర్శికో-ఆఫీసరీ పు బ్యాంకు మఱుల అధ్యక్షులుగా నున్నారు. శ్రీయంత గాడి వెంకట బలరామదాసు పుతలుగారు ప్రస్తుతము పుజాశియోప సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులును జిల్లా భద్రతల డైరెక్టరులు గతసంవత్సరము సభ్యులుగా నుండియు, ఆరు మాసములు కైదులోనుండుటచే మఱుల అధ్యక్షులుగ నుండిరి. శ్రీయంత పంథా సూర్యవారాయణ గారికి అధ్యక్షి. ఇంకొక కటిలగా రుండిరి.

ఈ సంవత్సరము ఏకారణముచేతనో కాని తగు మనుష్యులకు, విద్యార్థులకు కలుపుకు, నోట్లు లేకపోవుట కింతగా నున్నది. గతసంవత్సరము 400 లు నోట్లుగల వారును ఈ యేడు సుమారు 150 నోట్లు మాత్రమున్నవి. గాడి వెంకట బలరామదాసుగారికి 60 నోట్లు ఒకగంటి సోమసుందరావు పుతలుగారికి 80 మంథా సూర్యవారాయణగారు 80 నోట్లు రాగా మొదటియిద్దరు ఎన్నుకొనబడిరి.

నరసాపురం.

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

ప్రకాశంగారు

సెప్టెంబరు 5: శ్రీయంత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఒకటవ తారీఖున ఇక్కడకువచ్చి ఆరోజుననున్న మరునాడున్న ఇక్కడ ఉండిరి. ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాతనే ఇండి పెండెంటు డెమోకాటు పత్రికలయొక్క గౌరవము ప్రాతలను చూచుకొని వారికి మనస్ఫురతాపము కొంత కలిగినదని చెప్పుటలో మాశ్చర్యములే లేదు. వారు ఇక్కడనుండి పంపిన తిండివార్తల బట్టియే ఉపాంశవచ్చును. ఇక్కడనున్న కాలము లో మా గాంధీ ఆశ్రమమునువచ్చి చూచినారు దానిలో యీ మధ్యనే శేత్ర మొదలుపెట్టినారు ఇంకను దానిని అభివృద్ధిలోకి తేవలెనంటే సహకార పద్ధతుల నవలంబించవలెనని సలహాచ్చిరి శ్రీ గాంధీగారి ఛాయాపటము.

మాపురకుండిమువద్ద రెండవ తేదీని సాయంత్రము శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని ఛాయాపటమును బహిరంగ పర్చిరి. సరిగా ఆరుగంటలకు శ్రీయంత ప్రకాశంగారును మా జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారైన యద్రమల్లి మంగయ్యగారును మా తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారును మాపురమండిర పు అప్పుడు పదిమారుచున్న కార్యదర్శియును మోటారు బండి యుండిరి. అప్పటికి వేసిన బెంచీలుగాని కుర్చీలుగాని ఒక్కదానిలోను అంగుళము స్థలము లేకుండ నన్ని పెద్దలాక్ర మించియుండిరి. ఆసమయములోనే మాపురమండిరమును సంగా ఎదుటనే బోర్డు మొదగు కాంబెలు దొరగారికి విందు జరుగుచున్నది. ఆయనప్పటికి కిటికీలూడుచు ప్రజలు ప్రకాశంగారీ రాకకు ఎదురుచూచుచుండుట ప్రకాశంగారికిన్ని వారితో బండిదిగిరి వార్చిన్ని అమితానందము కలుగజేసినది. కొంత మంది ప్రజలలో రాజకీయ సంగతులలో నుత్సాహము తగ్గినదని భ్రమించుచున్నారు. అట్టి భ్రమ కేలము దుర్బుధుడని దీనిని బట్టి గ్రహించవచ్చును. ఈ సభకు వెమ్మిరాజు శీతారాయయ్య గారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రకాశంగారి ఉపవాసముకు పూర్వము పురమండిరపు కార్యదర్శి ఈ ఛాయాపటముల పూర్వము గూర్చి చెప్పిరి. తరువాత ప్రకాశంగారు ఒక గంట గంభీరవహ్యాసము నిచ్చి ఛాయాపటమును బహిరంగ పర్చిరి. శ్రీ గాంధీగారి మహాత్మా చిరును అనినీసెంటుమృగా రిచ్చినిన్ని అవిరుదు వారికి ఎంత తగినదో వారి కృతార్థమును బట్టి సభకు రుజువుచేసిరి. ఏ మహనీయుడుగాని ఏ దేశములో గాని యిట్టి అద్భుతఉపదేశములు చేయలేదని చెప్పిరి. ఆ సందర్భములో భద్రతల ధరించినంతమాత్రములో స్వరాజ్యము కిప్పుక వచ్చునని గాంధీగారు చెప్పిన సంగతి వేదవాక్యమని నమ్మదగినదని ప్రకాశంగారు చెప్పిరి. ఈ మధ్య లాంకుమైరు పనివారు హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యము యివ్వవలెనని చెప్పిన తీర్మానమే దానికి నిదర్శనమని ప్రకాశంగారు చెప్పిరి. గతక ఉద్యోగిగ్గులు మొదలు అందరున్న కాంగ్రెసుయొక్క యితర నిబంధనలను అవలంబించితేకపోయినను ఈ భద్రత నిబంధనమట్టుకు ప్రతివారు అవలంబించి తీరవలెనని సభకు వేడుకొనిరి. ఆధ్యక్షులుగూడ భద్రతనుగురించియే చాల నొక్కి ప్రజలకు వాటికెని చెప్పిరి. ఆంతటితో సభ ముగిసెను.

జిల్లా-నావికామ కంపెనీ

గత 28 వ తేదీని మాతాలూకాలోని గొప్ప మేమల కారులు వర్తకులు ఇతర ధనికులు కలసి క్రావిలర్సు బంగారాలో వైస చెప్పిన కంపెనీని బతులు దీయుటకు ఒక సభ గానించిరి. ఆసభలో వైసచెప్పిన కంపెనీని అప్పుడు ఎప్పరచిన డైరెక్టరులతో రిజిస్టరీ చేయించవలెనని తీర్మానించిరి. ఆ డైరెక్టరులలో శ్రీయంత ప్రసంగి రంగయ్యగారు ఇంకా మౌగామము యొక్కయున్న పాలకొల్లు యొక్కయున్న భిను లుండిరి. ఈ కంపెనీకి కాపీలు రు 50,000 లై యున్నవి. బ్రిటిషు ఇండియా కంపెనీవారి యొక్క ఏజెన్సీ సంపాదించి వారి ప్టీకురు ఇక్కడ అపి వాటికి సర్కు సప్లయ చేయుట ఈ కంపెనీవారు కూడా ఎరుమతి దిగుమతుల వ్యాపారము చేయుట మొదలగు వాటికిగాను ఈకంపెనీ యుద్దేశములై యున్నవి. ఈ కంపెనీ అభివృద్ధిలోకి వచ్చిన తప్పక మౌగామము గొప్ప రేవు అవునని చెప్పవచ్చును.

ఒక సివిలు దావాలో గడనిద

మా జిల్లా ఇజ్జీగారివద్ద పరస్పరాదుగా ఉండే వడ్డవాది వేర్రాజుగారు ఇక్కడ దావాలో వాదిగా యుండిరి. ఆదావా వారి పక్షమున తీర్పుఅయినది. దీప్రముల జరుపుటలో కోర్టు

రాజమహేంద్రవరం.

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

భూరవధ

సెప్టెంబరు 6: ఈరుద్ధు నిపురమున నొక భూరవధ జరిగియుండెను. గతనెల 25 వ తేదీ ఉదయమున కాల్లు పుతలు తల తెగ నొట్టబడిన యొకమనుష్యుని శరీరము గోదావరీయొడ్డున పడియుండెను. పోలీసువారు పంచాయతీచేసి ఆరుండుమును ఆనుపత్రికి పంపినారు. 28 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు ఇన్స్పెక్టు పేటలో లక్ష్మీజాచారియను నొక బ్రాహ్మణుడు అద్దెకు తీసి కొనియున్న పల్లెవూడ కొండలరావుగారి కొట్టును సోదాచూచినారు. ఈ కొట్టును గమరము 100 గజముల చూపుమును కుమ్మర పేటలో నొకప్పుడలను వూడ పోలీసువారు తనిఖీ చేసిరి. ఈపాక యొక మమ్మరిడ్ల ఈ ఆచారిగారు అద్దెకు తీసి కొనియున్నట్లు వినుచున్నాను. ఈపాకలోపాతి పెట్టబడిన యొక కుండ్ల కనబడెను. ఆ కుండ్లలో చంపబడిన యొక గల్లపిల్లియు, యేదో కొంత పొడియు దొరకెను. వాటిని ఈ ఆచారిగారిని పోలీసువారు కళపరచుకొనిరి. ఈ పిల్లిని, ఆ పొడిని వదరారు కమిశన్ ఎగ్జామినరుగారియొద్దకు పంపుచునని తెలియుచున్నది.

8 వ తేదీరాత్రి 6 గంటల పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు, స్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు మున్నగు పోలీసులు వచ్చి చింతానడినాటకకాల ప్రక్కనున్న పెద్దదొడ్డిలోపాదలతోనిండి యున్న ఒకమూలలో త్రవ్వగా ఒక బాస కనబడెను. ఆబాసను వైకితీసి చూడగా దానిలో ఇంకా కాళ్లు చేతులు గుండెకాయ మున్న గునని లభించెను. ఆ కుండ్లలో పాదరసము ఉప్పు నేయ బడి యుండెను. రాత్రియంతయు ఆయనబాసలై పోలీసులు వానిని కావలిగాచిరి. విద్యుచ్ఛక్తిదీపముల సహాయమువల్ల వాటిని ఫోటోగ్రాఫ్ దీసిరి. రాత్రి 10 గంటల లక్ష్మీజాచారి గారు శరీరమును గుర్తింపి ఎంతలూరి కృష్ణరావుగారి తమ్ముడగు వెంకప్పగారి కుమారుడు శివరావుయొద్ద నొకరు అని చెప్పెను. చింతలూరి కృష్ణరావుగారి సోదరుడగు లక్ష్మీ వారాయణగారు వూడ శివరావువద్ద ఉండే నాకర్యమునని చెప్పెను. 9 వ తేదీ ఉదయము తిగి ఛాయాపటమును దీసిరి. పంచాయతీ చేసిరి. లక్ష్మీవారాయణగారు పంచాయతీ యెదుట సాక్ష్యునియ్యచు వైన చెప్పబడిన శివరావుయొద్ద నొకరుగా నుండిన వెంకటస్వామి యే యా వధింపబడిన వాడని చెప్పిరి. లక్ష్మీజాచారి కూని సంగ సంగతి అంతా తనకు తెలియుననియు అనివయమై తానేమియు పంచాయతీకి చెప్పనియు సమయము వచ్చినప్పుడు తగిన యధికారియెదుట నిజమంతయు విన్నవించెద ననియు చెప్పి, అతడు వెంకటస్వామి యనియే చెప్పెను. పంచాయతీదార్లు శివశేషదనమే మరణమేతువని అభిప్రాయమిచ్చిరి. ఇంకను చేతులు కాలు మున్న గునని పోలీసువారు ఆనుపత్రికి తనిఖీనియిత్తును పంపిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ

చిత్తూరులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు ఈ క్రింది వారిని ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనడమైంది. (1) డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు (2) నూమిడి లక్ష్మీపతిగారు; కార్యదర్శి, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము (3) మాచిరాజు రామచంద్రమూర్తిగారు, నాయకుడు, కాంకేసర (4) మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు, పంపాదకుడు, కాంగ్రెసు పత్రిక (5) నాళం భీమరాజుగారు, మేకేజుకు డైరెక్టరు శ్రీ గాంధీ పరిశ్రమాలయము (6) క్రొవ్విడి వెంకట్రావు లింగేశ్వరరావుగారు.

రాజకీయ శైలిలు

శ్రీ రంగనాథులు, అమృతరామయ్య, రాజగోపాల గార్లును నిన్నటి దినమున మాయూరి పెట్రుక్ కైలునుండి విడుదలచేసిరి. అశేసులోనే అసీలచేతుని శ్రీయంత పునులూరి కోడండరామయ్యగారిని వూడ విడుదలచేయవలసినదిగా జిల్లా ఇజ్జీగారు ఫోన్ చేసిరి. కోడండరామయ్యగారి నింకను విడుదల చేయలేదు.

వారిచే ఇవ్వబడిన వారంటులో రెండుచోట్ల మాయూరి బరిగిన పని ఇవ్వబడు బతులుపడినది. పేర్రాగారికి ఇక్కడ పటా కొమారుడూరి శేమిచార్యులు గారు ఈజ్జరుగారి గుమాస్తా మునము కోర్టులో కొందరు ఉద్యోగిగ్గులు బిందరి వద్దకుండి నిన్న మా మనసము గారు సంగళాయిని తీసుకొని పట్టాభిషేక గారికి పంపిన తెలిసినది.

మచిలీపట్నం

(ఒకవిలేఖకునినుండి)

డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరుగారికి

మొదటి పేజీ: కృష్ణా జిల్లాలో సభ్యుల మొత్తము 48. ఆ 48 గురిలో 84 ఎత్తెక్కు 8 నామినేషను 6 గురు తాలూకాలో (వెండిగొట్ల మొత్తము 48, ఈ 84 ఎత్తెక్కు సీట్లలో బంధన తాలూకాలో 4, గుడివాడకు 5, బెజవాడ 8, ఏలూరు 5, నరసాపురం 7, భీమవరం 5 మొత్తము 84, ఈనరసాపురం తాలూకాలో రెండుగాను అక్కడ నరసాపురం, తణుకుగాను, గుడివాడ తాలూకాలో గుడివాడ కైకలూరుగాను విభజించబడినది. ఇప్పుడు తణుకు కైకలూరు కలియబడినది ఎందుకంటే తాలూకాలో లయింది. నూతన పట్టణ ప్రధానమునకు 12 సీట్లకు అధికారమున్నది ఏదైనా ముఖ్యమైన పనులైనను గాని మొదట్లో మొదట్లోనే నరసాపురం గాని నూతన కార్యకర్తల మొట్టమొదట స్వేచ్ఛలో మీటి. గుడివాడ అచ్చినవారిలో క్రి. సభ్యులచే ఆతిర్మాకము ఆమోదించబడి ఆతిర్మాక లగాయతు మామూలము లయినవారితో తిరిగి ఆతిర్మాకమును మీటింగులో పెట్టి ఆఫీసుకు పోవలసివచ్చినా, ఆతిర్మాకమును ప్రభుత్వమువారికి పంపవలసి. రెండు మాడుకల క్రిందట తణుకులో జరిగియున్నది సభలో 48 సీట్లలో 50 కు చేయవలసి బోధించారు తిర్మాకించింది. ఆతిర్మాకమును బాలాజీరావు నాయకుడు గారు ప్రభుత్వమువారికి పంపించారు. స్వేచ్ఛలో మీటింగుచేసి దాని ఫలితము పంపించి, రిమాన్డ్ ప్రాసి ఆకాగితమును తప్పిపోయింది.

అగ్టు 31 వ తేదీన బంధనలో, జిల్లాలో మొదటి మొత్త మొత్తమంది వుండవలసింది, నామినేషన్ సీట్లు 8 యొందవలసినా లేక 12 వుండవలసినా మొదలైనవారు తాలూకాలో చిందుకుగాను జిల్లాలో అనంతరం యొకటి జరిగెను. 28 గ్టు సభ్యులు హాజరై, బాలాజీరావు నాయకుడు గారు రెండు సేపు నిర్ణయములను తీర్మానించగా నున్నదియు, వారందరికి, రివెన్యూ చేయవలసిన గాను నామినేషన్ సీట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయని చెప్పవారు. అప్పుడు సీట్లను, ఎత్తెక్కును పెట్టవలసిందిగా ప్రతివా రుదోషము జరుపుచున్న సమయములో, ము. వెండిగొట్ల గారై టునంటి తిక్కన బాలాజీరావు నాయకుడు గారు నామినేషన్ సీట్లు ఎక్కువచేయవలసిందిగా కోరడము ప్రతివారి కిర్మాకము కలిగించకమానదు. కృష్ణా జిల్లాలో వెండిగొట్ల పదవి, ఎత్తెక్కును పెట్టవలసిందిగా నొక తిర్మాకము బోధలో సేకరించుచు పోవునది ఆతిర్మాకము ప్రభుత్వమునికి చేరనో, లేదో తెలియదు.

ప్రతిపక్షమునకారము నిర్ణయములను సమీక్షించుచున్నప్పుడు ముఖ్యముగా నందిన మొదటి నామినేషన్ చేయవలసినది, అప్పుడు ప్రాంతముగా నున్నప్పటికీ, ము. వెండిగొట్ల గారు తాలూకాలో తాలూకాలో నామినేషన్ లో చదువరుల కంటే నా తెలియునా? కె. వి. రమణయ్య నాయకుడు గారు, మీరు బి. ఏ. బి. యెస్. జిల్లాలో ఉన్నా. కొండపల్లి యిన్స్ట్రక్షన్ గారు, మీరు పెద్దభూస్వాములు. మీరు ఏ నిర్ణయములను తీర్చిన, నియమించబడిన సంఖ్య బాలాజీరావు గారు తెలిపితే చాలా సంతోషించెదము. వద్దనున్న సరిహద్దు పంతులు గారు లేచి నాయకుడు గారితో మీ కేమైనా ప్రభుత్వమువారి దగ్గరనుండి నామినేషన్ సీట్లు ఎక్కువచేస్తే బాగుంటుందని జి. వచ్చిందా యని ప్రశ్నించిరి. అప్పుడు వెండిగొట్ల గారు కాతాలను తిరగి జిల్లాలో ముఖ్యము. కావూరి కోడండరామయ్య గారు చివ్వునలేచి ప్రభుత్వమువారికి నాయకుడు గారికి జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములు చూపవలసి కోరిరి. అప్పుడు నాయకుడు గారు, ఒక కాగితమును తీసికొనివచ్చి ఆయనముందర వేసినారు. కలెక్టరు గారున్న చోటనుండి, బాలాజీరావు నాయకుడు గారి యురస్యాస పయనమునాత వద్దనున్న సీట్ల సరిహద్దు పంతులు గారు లేచి, ప్రస్తుత ముఖ్యమునంటి 48 సీట్లను, క్రొత్తగా చేసిన రెండు తాలూకాకు రెండు సీట్లను ఇచ్చి మొత్తం 50 సీట్లవుంటే బాగుంటుందని సభ్యులను బోధించి, ము. తిర్మాకము సీట్లకు, ఎత్తెక్కును పెట్టి, నా సమంజసముగా వుండునన్నీ చెప్పిరి. మొట్టమొదట జిల్లాలో సభ్యులు 48 యొందవలసినా లేక 50 వుండవలసినా ఆసీ తిర్మాకమును నోటుకు పెట్టిరి. చాలానంది, జిల్లాలో సభ్యులు 50 కి వోటిచ్చిరి. మా కలెక్టరు గారు కూడా, జిల్లాలో సభ్యులు 50 వుండవలసినదే నామినేషన్ కలసి వోటిచ్చిరి. తరువాత నామినేషన్ సభ్యులు 8 గురుండవలసినా లేక 12 గురుండవలసినా ఆసీ తిర్మాకము నోటుకు పెట్టిరి. అప్పుడు మా, కలెక్టరు గారు, 8 గురుండవలసినామినేషన్ కలసి వోటిచ్చిరి.

విద్యాభ్యాస కలెక్టరుగారు

విద్యాభ్యాస కలెక్టరుగారు ఆగస్టు 31 వ తేదీన బంధనలో నొబుల్ కాలా, హిందూ మొదలగు, కర్నూ మొదలగు గ్రామాలలో (యెనింగ్రామాలలో) చూచినవారితో సమాన రూపరేఖ పంతులు గారిచే సావనపడినట్లుంటే సేవాసనము చూచుటకై వెళ్లిరి. అక్కడ, కలెక్టరు గారు, విద్యార్థులచే తయారుచేయబడిన అట్టచెట్టులను, పట్టుమొత్తము

జూబులు

ఉజ్వలలేఖకులకు సూచన

ఒకవోటరు, కొ. పా, ప్రొద్దుటూరుపురవాసి, ప. న. రా-వెం, వే. భీ, మ. ల, మ. గ. బం, రా. సీ (పట్టికటి అఫీ సరుకు స్వయముగా వాయుడు) న. దే, రా. జ్యోతి, యం. భీ, కే. దే, యం. కే, స. ఓ, మె. జీ, పా. కృ, వి. రా-
ప్రకటించవలయు ఆంధ్రప్రదేశ్

సవరణ

1-వ సెక్షన్ లో తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కృష్ణా జిల్లా 'జగ్గయ్య' పేరు క్రియేషన్ క్లబ్ గురు సభ్యులు 'స్వరాజ్య' దిన పత్రిక తెప్పించలేదను కాణముచేత, తమసభ్యత్వమును రాజీనామా ఇచ్చిని ఒక విలేఖరి వ్రాసినవార్త యశశ్యము. కల్లు స్వరాజ్య పత్రిక తెప్పించ నిశ్చయించుకొనినను ఇదివరలో రాజీనామా ఇచ్చినవారు తమరాజీనామా నుపసంహరించు కొనలేదు. వారలకు ఇతర కారణములు గలవు. (రాజీనామా యిచ్చిన సభ్యుడు.)

వేంకటరాయశాస్త్రిగారికి అభినందనములు

బల్లారి నగరమందు ఏర్పడియున్న ఆంధ్రసభయొక్క 27-8-22 తేదీన జరిగిన సమావేశమందు సభ్యులందరు ఈదిగువ వ్రాసిన ప్రకారము వికారంత్వముగా తిర్మాకించిరి.

తిర్మాకము
"ఈసభవారు శ్రీమంత్ వేంకటరాయశాస్త్రిగారికి శ్రీజగద్గురు కారదావీరము శంకరాచార్య స్వామిల వారిచే నీయబడిన వేదోదధి, సర్వతంత్రస్వతంత్రేద్వాది" వీరు దాంకితములతో సహా మానమునకు 150 రూపాయలు ఇచ్చి వరంబడిచుకుంటు మిగుల ఆనందించుచున్నారు. ఇట్లు సర్వ విధముల గౌరవనీయులైన శాస్త్రిగారికి శ్రీకారదావీరము వారు జరిగించిన గౌరవమునకు ఈ సభవారు రందరు కృతజ్ఞతా పూర్వకంబందనముల నర్పించుచున్నారు.

బల్లారి } గొల్లకొట గంగాధర సోమయాజులు,
31-8-22 } ఆంధ్రసభాధ్యక్షుడు.

అపరాధపు పన్ను

నేను సవాకారవాదిని—గుంటూరుమండలమున కొన్ని గ్రామములలో కొంతమంది వ్యవసాయ ఆపరాధపుపన్ను కనులుచేయు విషయములు వదంతులు ప్రచరియున్నవి. గుంటూరు మండలములో గ్రామములు అన్నియు ఫిబ్రవరి 10 ది వరకు స్త్రీలు చెల్లించియుండలేదు. కాంగ్రెసువారు పుత్తయ్య యిచ్చినవెంటనే అన్ని గ్రామములవారు చెల్లించి వున్నారు. యిచ్చుకు గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు దొరవారు కొన్ని గ్రామములలో అపరాధపుపన్ను కనులు చేయవలసినదని కొన్ని గ్రామములు మినహాయించి నామినేషన్ ప్రయత్నము చేసివున్నారు. యీ ప్రయత్నమువల్ల ప్రభుత్వము న్యాయము ప్రజలను నన్ను లకు నాటి ప్రభుత్వమువల్ల ద్వేషము కలిగించుచున్నది. ఇది వరకు ప్రతి గ్రామములో కాంగ్రెసు ప్రచారకులు కాంగ్రెసు సంఘములను యేర్పరచియున్నారు. ఇప్పుడు గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరు దొరవారు చేసినపుత్తయ్యవల్ల కొంతమంది వ్యవసాయ ఆపరాధపుపన్ను కనులుచేసేయవలసినదని సదరగ్యవ్యవహారా కాంగ్రెసుపక్షముచేత కాంగ్రెసును వృధిచేయుదురు. ఈ సమయములో ఇట్టి అపరాధపు పన్ను కనులు చేయకుండా వుండుట వుత్తము. ప్రతి తాలూకాలో లోకలో పోలీసులు వుండగా అదనపు పోలీసుదళమును యొందుట పెట్టవలసినవిషయం తెలియకుండావున్నది. ప్రజలకు పూర్వకవ్యవహారము శాసనసభలలో చెప్పుతామని ప్రజలను నమ్మించి ప్రజలవల్ల వోటుయిప్పించుకొని మె. బల్లూ గా వెళ్లిపోవుచు వారు యీ వైఖరములు యొందుకు చెప్పకుండును. యీ మెంబరుయేమి మాట్లాడకుండా వుండవలసి ప్రభుత్వముకున్న ప్రజలను ద్రోహము చేయుచున్నట్లు తెలియచున్నది. కనుక యంతటయినా ప్రభుత్వమువారును మెంబరును న్యాయము తెలిసి పరిపాలించవలసి మంచిది.

వికారండ్ } పరమాత్ముని జోగయ్య.
31-8-22 }

మొదలైన పత్రికలు చూచి ఆనందభరితు లైరి. అక్కడనుండి మోటారు కారులలో స్టాంపుదొంగారితో పురసంకీర్తన చేసిరి.

మామంజరామనిధి.
ఇప్పటివరకు, మామంజరామనిధికి ఘనము 50 వేల రూపాయలు ప్రోగయినవి.

తణుకుతాలూకా కాంగ్రెసు

సంఘము

ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయ సంఘ అధ్యక్షులగు శ్రీజిత్ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి వ్యవస్థాపనము.

ఇద్దరు పోలీసు.

తణుకులో భారతభద్రుల నిలయమును నేను యీ గ్రామమునకు వచ్చినది మొదలు మూడు రోజులు జరిగినా చూచుటకు అవకాశము కలిగినది. కొంతవేరేవు సంఘము క్రింద రిజిస్టరీ చేయడపుతలంపుతో రు 10,000 మూలధనము పెట్టి రిజిస్టరీచేయవలసి యిప్పటికి రమారమి 5 వేల రూపాయలు కనూలుచేసినారు. కొద్ది రోజులలో రిజిస్టరీ చేయవలసియున్నాడు. రిజిస్టరీకి ముందే పని ప్రారంభించి పనిచేయుచున్నారు. సుమారు 50 రాట్నములు సంఘము వారే ప్రవేశపెట్టి దూది సప్లయచేసి నూలుచేయించుచున్నారు. ఇదిగాక నూలు వడికే గ్రామములు నాలుగింటిని నూలువడికే స్థలములుగా ఏర్పరచుకొని ఆ గ్రామములలో వడికే నూలు యాట్లు వీరే కొని ఈ రెండు విధముగా చేయబడు నూలులతో యీ తణుకు గ్రామములోనే 22 వర్గములు స్వాధీనముచేసుకొని నాటిమీద క. ప్రము నేయించుచున్నారు. ఈ కారణములు చేత వీరు చేయించే గుడ్డ స్వచ్ఛమై ఇద్దరు అం చెప్పటకు ఎంతమాత్రము కండే వాములేదు. యీపని యింత ఎక్కువ క్రద్ధగాచేయి చే నారు మిగిలిన రు 5000 లు వనూలు చేసి విరివిగా పనిచేసినందున ఇద్దరు వ్యాపారము ఈ తాలూకాలో మిక్కిలి వృద్ధిలోకి కొద్ది రోజులలోనే వచ్చును.

నేను యీ గ్రామమునకు వచ్చిన వెంటనే జాతీయ విద్యాలయమునకు వెళ్లి చూచినాను. అక్కడ చేతి నూలుతో చేయబడిన బనియనులు బనియనులుచేసే పద్ధతిగా స్వయముగా చూచినాను. మంచి బనియనులు స్కూలులోనే నేయబడుచున్నవి. ఇట్టి బనియనులుచేసే స్థలము మన రాష్ట్రములో ఎక్కడ లేవు. ఈ బనియనులు చేతి నూలుతో చేయబడినవి చెప్పటకు సంజీవాము లేదు.

ఈ బనియను మిమను మరె యొకటి పెట్టిన ఎడల స్కూలు నకు లాభంవచ్చును. ఈ ఇద్దరు ఉద్యమమునకు జాతీయ పాఠశాలలో జరిగే బనియనుల వ్యాపారమునకు ప్రజలు తోడ్పడిన ఎడల ఈ వ్యాపారములో యీ తాలూకా ఒక గొప్ప స్థలముగా ఏర్పడును!

యీ సంఘమునకు శ్రీకృటి శనివారపు సుబ్బారావు గారు యీ పని ప్రారంభించి యీ క్షితిలోనికి తీసుకొని వచ్చినందుకు శ్రద్ధా ప్రాత్రులు. వారికి వీరితో పనిచేయు మీ స్నేహితులకు ప్రజలు తోడ్పడుటకు విధానము మై యున్నది.

తణుకు } 31-8-1922 } (స) టి. ప్రకాశం.

* * * * *
గుంటూరునందు కేటీబొందినవారియొక్క ఆస్తులను జప్తుచేయుట

(1) తేదీలి శీతారామయ్యగారికి (తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి) రు 10 లు జూర్యానావిధించగా 30 వ తేదీన పోలీసు సబు యిన పెక్టరుగారు కానిస్టేబుల్లతో తేదీలి గ్రామము వెళ్లిరి. ఆనాడు శీతారామయ్యగారు గ్రామములో లేరు. శీతారామయ్యగారియింటిలో నున్న యొక పెండ్లిపంప పాత్రను సమామి రు 25 లు విలువచేయుదానిని పోలీసువారు తీసుకు వెళ్లిరి.

(2) కతారి అయ్యలరామరాజుగారు (గడ్డవూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు) వీరియింటికి పోలీసువారు వెళ్లి నాకడిలోనున్న రాగిదేగినాను రమారమి రు 25 లు విలువచేయును. ఒకబిందెయను రమారమి రు 10 లు విలువచేయును. వీరికి వేసిన రు 15 లు జూర్యానాకు గాను రమారమి 30 రూపాయలు కిక్కుతుచేయు వైరెండు సామానులు తీసికొని వెళ్లిరి.

పోలీసువారు వైన వివరించిన సామానులను తణుకుకు తీసికొనివచ్చిరి. కాని ఆ గ్రామములలో నేలమునకు పెట్టలేదు.

శ్రీ సుబ్బారావు

కార్యదర్శి.

శుద్ధ ఖద్దరు

అంగలూరులో తయారయ్యే యావత్తు ఖద్దరు గుడివాడలో నున్న శ్రీ స్వదేశీవస్తునిలయం వారి పద్ద మాత్రమే దొరకును గావున ఆంధ్రరాష్ట్రములో నున్న వర్తకులు గాని అభిమానులు గాని వైవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

దేశీయ రంగులు

[ఆచార్య పి. సి. రే గారు]

దేశీయరంగులను నొక గ్రంథమును సంకల్పించుచున్నామని పి. సి. రే గారి సంపాదకత్వము క్రింద చక్కర చాటు కంపెనీ వారు ప్రకటించిరి. ధర రూ. 2-8-0. ఆ గ్రంథమునకు దాతృ పి. సి. రే చక్కర యాభివృద్ధిము వ్రాసెను. దాని యనువదించిన, యీ విధముగ నున్నది.

దేశీయ రంగులు

సామాన్యముగ నిచ్చట దొరకు రంగు దినుసులతో రంగువేయుటను గూర్చి కనుగొనబడిన సాక్ష్యముల నిరూపకము లిచ్చిరి. వారు పరిశీలించి కనుగొనిన యనుభవముగ్రంథమునందు నివేదింపబడియున్నది. వీరు తమతమ వృత్తులందు అనుభవజ్ఞులైన ను, రంగుపరిశ్రమకు క్రొత్తవారు. వారు చాలకాలము పరిశ్రమ చేసినవారు. కాబట్టి కొన్ని పారబాటులండిన నుండవచ్చును. వాస్తవ యనుభవజ్ఞులును, సమర్థులును ననేకులు దేశీయరంగులను గూర్చి వ్రాసినందున, రేచేటికి వీరికి యనుభవము కలుగవలయు కాని యాగ్రంథకృతులనలన, చనిపోవుచున్న వీరంగుపరిశ్రమ కొంతకాలము పునరుద్ధరింపబడునని తలచితిమి. మునుపటి కాలము ననుపయోగింపబడుచుండిన పదార్థము లిప్పుడు లభించుట లేదు. వాని నుపయోగించవలసిన విధము గూడ అందరును మరిచిపోయినారు. ప్రాతయోచనములను గట్టికాపాడుచుండిన రంగు వాండ్రును దెలియలేదు. ఒక నీలవర్ణము మాత్ర మింకను చావక యున్నది. రంగుపరిశ్రమయందు భారత దేశీయగ్రంథము వహించిన కాలముండినను, కాలము గడచు కొలది అన్నియు మారెను. రంగువేయుటయు మూలబడిపోయెను. భారతగ్రంథములలో సామాన్యముగ నుపయోగించుటకు దగినట్లుగ ప్రాత నవీకరణముల ననుసరించి యాగ్రంథమునందు నూచనలు చేర్చి నుండి యున్నవి. పూర్వకాలమున ద్వితీయ నుపయోగించేవారుకారు. పటికను మైలకుత్తమును ఉపయోగించియుండుదురు. ఎట్లువయోగించెడివాలో మనకు తెలియదు. కాని ద్వితీయ విషయమున వాడు కలొననున్నందున దానినే యనువదించవచ్చును.

“భారతదేశ రంగుల యభివృద్ధియుత్పత్తి” అనువిషయమును గూర్చి వ్యవసాయశాఖకు సంబంధించిన ఎం. లియోబర్డ్ ఒకగ్రంథమును 1881 వ సంవత్సరమున వ్రాసియుండిన దేశీయరంగు విధానము లెట్లునుత్పాదించెనో తెలుపుట కందలి రెండు మూడు వాక్యముల నిట నుదహరించితిమి.

“రంగువిధానము చాలవిధములుగ నున్నవి. ఇవి ప్రసిద్ధికెక్కినవిధముల నే జరిగియున్నవి. వీనిలోన నేకములు యూరోపులోని వానివంటివే

“రంగుపరిశ్రమని పునాతితు నిదగ్గరముగ గమనింపదగిన విషయము ఒకటిగలదు. మాంచెపురు వర్తకులు తమబట్టలను భారతదేశీయరంగుల బరిపరంగువేయించుకొని మరల ఇంగ్లాండుకు తెప్పించుకొని నీలవర్ణపు బట్టలకు విక్రయించుకొనెడివారు.

“కొలదిపాటి సామగ్రితో, అతి నిష్ఠుణముగ, అతి శ్రీఘ్ర కాలముగో వీరు రంగువేయగలుగుట చాల యదృష్టమైన విషయము.”

మనదేశములోని రంగువేయవారు ఏకసాయకాస్త్రము జరుపకున్నను, తమపరిశ్రమను అతిచాకచక్యముగ నిర్వహింపగలవారు. మనలో ఉన్నత తరగతులవారు అద్భుత వేయువారిని లక్ష్యపెట్టినవారుకారు. నేడు ఈ గొప్పకామ ఎంతటి ప్రయత్నములు సల్పిననుగూడ అలాటిగ “అస్పృశ్య” వృత్తి పనులచే నిర్వహించుటకు చుండిన కళమరల తొంటి యొన్నత్య శిథిలవాక్రమింపబడెను.

కళాబ్రతులనుండి వచ్చుచుండిన యాచారము నెడల ప్రాస్తవ్యప్రీతిగ మన పూర్వుల యశ్రద్ధవలన వ్యవహారమంత యుచెడినది. కాగితముమీద అట్లు చేయవలెనని యిట్లు చేయవలెనని ఎంత ప్రాసనన, సరియైన విధానమును కనుగొనుటకు ప్రయత్నములు చేసెదలవలెను. వారికి వ్రాతయభ్యాసము లేకుండి యుండవచ్చును. వారి యనుభవమును వారిపాండిత్యమును మనము ఒక్కదినము లోపుగ నేర్చుకొనుట రుస్సాధ్యము. ఉత్సాహపాతులు కొందరి పరిశ్రమయందు శ్రద్ధవహించి యనుభవము సంపాదించుకొని నివృత్తిపాతముగ తమ యనుభవము వెల్లడిచేసి విద్యార్థిగంధ మెరుగని రంగువేయు వారికి సహాయము కలిగినచో, అమూల్యమగు నుపకారము జేసిన వారగుదురు. అట్టివిద్యార్థులతోనే యాగ్రంథకా ప్రస్తుతము ప్రకటించబడినది. అందరును చదివి ప్రయోజనకరములగు సలహాలను నూచనలనొసంగి క్రొత్తక్రొత్తవియు నులభమైనట్టియు మార్గముల నన్వేషించుటకు వీలగును.

ఈ గ్రంథమునకు తొక ఎనిమిది తొమ్మిది వస్తువుల నుపయోగించి రంగువేయుటను గూర్చి మాత్రమే తెలుపబడినది.

వీనిని మాత్రమే వరించుటకు కారణముగలదు. ఈరంగువస్తువుల నుపయోగించిన ఎట్టి ముఖ్యముగ అద్భుత రంగులైనను నేయనవచ్చును. ఆదియునుగాక నులభముగ లభింపవల వస్తువులను మాత్రమే చేర్చితిమి. వీనినుపయోగించిన అద్భుతముకాశ్యముగనుండును. చాయపోవువానిని ఇందు తలపెట్ట నేలేదు. అనేకరంగు వస్తువులను పరిశీలించి కొద్దిపాటివానిని అద్భుతము గట్టిగ నిలుచు వానినిమాత్రమే యుదహరించితిమి. తమకు తెలిసిన వస్తువులతో అద్భుతము వేయువిధములను ఈగ్రంథమునందు వర్ణింపలేదని ఎవరైనను అనుకొనవచ్చును. కాని ప్రకాశకుల కట్టియుద్దేశ్యమునలేదు. ఈగ్రంథమునందట్టియవకాశమునలేదు. వారివ్రా దేవదారు పెళ్ళాలి ఎల్లగంధము మామిడి ఆనోక నేరేడు మున్నగువెల్ల జెడును పరిశీలించితిమి. కాని వానినన్నిటినిగూర్చి యాగ్రంథమున చేర్చలేదు. ఒక్కరంగును అనేకవస్తువులను పరిశీలించినను ఒక్కవస్తువును మాత్రమే చేర్చితిమి. పుస్తకములో లేనివానిని గూడ యితరులు పరిశీలించవచ్చును. క్రొత్తగ నేర్చుకొన గోరువారికిగూడ నులభముగ గ్రాహ్యముగునటుల గ్రంథములోనివిషయములు నివేదింపబడినవి-ప్రకాశకుల యుద్దేశ్య మెంతకరకునఫలమైనదియు గ్రంథములో నివేదింపబడినవార్థములనుసాధించుటయే తార్కాణము.

తట్లు, ఉన్ని బట్టలను అద్భుతము వేయుటను గూర్చి యీ పుస్తకమునందే మియు వ్రాసులేదు. పునర్ముద్రణము తటస్థించినేని మరల నట్టి విషయములను కొన్నిటిని చేర్చవచ్చును. ప్రకృతి సిద్ధమగు రంగుదినుసుల మరిచినందున దేశీయరంగుల గలిగిన స్వభావము. వీనిని యూరోపు కెగుమతి చేసిన ఆనిలైకు రంగులయందు తులనాగుట కష్టమే కాని విదేశపురంగులచేటికి వచ్చినవివిధములందుండుటను బహిరీకాపు. కాదు, నీలి, తెలియన రంగువస్తువులని ఇప్పటికిని శాస్త్రజ్ఞు లంగీకరించుచున్నారు. విదేశములందును కాదు నీలియందుల ప్రయోజకత్వ హంగీకరింపబడినది. ఇట్లుండే మనదేశములోని యితర రంగుదినుసులనుగూర్చి మాత్రమే యంగీకరింపబడినది. కనుక బాపుము విప్పటికిని రంగుదినుసుగ విదేశముల కెగుమతి యగుచునే యున్నది కరక్కాయన, పసుపుగూడ ఇందులకే కాబోలు ఎగుమతి చేయుచుండుదురు. వీనినిగూర్చి ప్రస్తుత మిగ్రంథమునందు వివరింపబడినది.

వైన తెలుపబడిన ఎం. లియోబర్డ్ గ్రంథమునందు, ధానము వాడ్లలో అనువాదము 1875 వ సంవత్సరమునందు భారత రాజ్యాంగ కార్యదర్శికి వ్రాసిన యీక్రింది యుత్తరభాగము గలదు.

“రంగుపదార్థముల నుత్పత్తిజేయు దేశములలో నెల్ల భారతదేశము మొట్టమొదటిది. స్వతస్సిద్ధముగ నిండినవనములు గలవు. మనకు పోటీలు రాకుండ, యావనములను మనము వినియోగించుకొనుట యుక్తము”

అప్పటినుండి ఆనిలైకు రంగుదినుసులు వచ్చినదాదిగ అంగ్లవర్తకులు భారతదేశపులపై యాధారపడుట మొనరి. అయినను లియోబర్డ్ గారు భారత రంగువస్తు సమదాయము నొక పటికగ వ్రాసి వానివాని యుపయోగముల వర్ణించెను. ఆ గ్రంథము మాకు ఎంతయు అనుకూలపడెను. అమృతబహుభుతిక.

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ్డ కత్తులు. ప్రతిదినము మందలు ఖర్చు. (3785) ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానినియవమీకే తెలియ గలదు. నెల 8-0-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసిన యెవల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజీ వగైరా వేరు. భారతవస్త్రధారణము - బెజవాడ.

జాతకరత్నము

గొప్పభగవంతు! జాతకరత్నము PART I అర్థభరితు! జన్మసత్కర్తము పుట్టిన తేదీ వేళ మున్నగువి లేకయే సంకల్పర ఫలితములను క్యాకెక్తురు రిడింగుతో సహా యెన్ని సంకల్పరములకైనను జ్యోతిషముని సహాయము ఆక్రమ లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీని నెల రు 2-0-0, నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే వలయుచో జాతకములు సరసమైనభరతు పంపబడును. (164) క్రీ.పూ. యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖిరొకాట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ఇది చూచితిరా?

నిజము నమ్ముడు. అనుభవమునకు వ్యతిరేకము. మీయొక్క బసవకాల ఘడియలు, తేదీ, కూరము, సంకల్పరము కాని జాతకము లేనియెడల వయస్సు నామము పంపును సామాదానకఫలములు, ఆయురాయము, కళత్రగంతాన బుణములు దర్శిత, భాగ్యము, శ్రేయ, ఉద్యోగము వగైరాలు వ్రాయుటకు రు 8-0-0, ఒక మహాదేశఫలములు వ్రాయుటకు రు 5-0-0, పోస్టేజీ ప్రత్యేకం.

శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి,

నేడునూరు, అంబాజీ పేటపోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగు నవి అవసరములేదు. నులభమైన తెనుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప నర్సి పేకేటలను పొందినది. నెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు నభిజిద్దీ గారగు ఆతీ నారాయణరావు. పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్, గార్లెట్టు వ్రాసిరి: “ఈగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషముకలిగించునని నానిశ్చయము.” పుస్తకములు వలయువారు యాదిగువవిధానముకు వ్రాయవలయును తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము, హోదవరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

తెలుగుప్పనివారిణి (157)

చర్యము వైకుంఠం తెలుగువచ్చులు వైభూతవలన పూచీగా 8 దినములలో నయమగును. కుద్ధ వనమాలికలచే చేయబడిన ఈ జాపము బుద్ధిశక్తినిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానిచో ధరకు రెండింతలు చెల్లించవలెను. బుద్ధి 1-1 ని. పి. ఖర్చుతో సహా రు 8. ఉత్తరములు, ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI, P. O. Kamtaul, Harbhanga B. తి. O.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెరిగోగమునకు కుకారము వర్ణము లేదు. పిరికారితో వని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నె గ రో గ ము ను మూడు పూటలలో చూస్తును. శ్రీల కుకుత వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోపధము. (1251) పత్తి 1 క నెల 2-4-0 గంధర్వ పార్శ్వసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

బహుమానము వైద్య విద్య ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భావలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (3198) 27, చీకాబాబాబాద్, చుకరాను.

చ్యవన ప్రాశన చ్యవనప్రాశనము బలమొచ్చును. కానకానకానకములకు మహాహావధము స్వరభంగమును పోగొట్టును. క్యానకానకములలో ఉండేకానకమును పోగొట్టి వాల్లకు బలముకలిగించును. చ్యవనప్రాశనమును పోగొట్టి బలము గలిగించును. వాతరక్తమును హరింప చేయును. చ్యవనప్రాశన మూత్రకృచ్ఛమును నివారణచేయును! చ్యవనప్రాశన శుక్లములో ఉండే వోషమును పోగొట్టి ధాతువృద్ధి కలుగ చేయును. తీసిందినవారికి పుష్టి నిచ్చును. తీయరోగులపాలిట సంతివి. చ్యవన ప్రాశన, కృదులయొక్క ముసలితనమును పోగొట్టి నవయావనము కలుగ జేయును. రాజులకు కీర్తిపుష్టి నిచ్చును. 1 కేళగల డబ్బా 8-0-0. 4 రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు గోదావరిజిల్లా.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

జీవామృతము

హిందూ దేశమందలి
అమూల్యమైన
మూలికలతోడను
అహమూల్యతోడను
తయారు చేయబడిన
దేశీయ విద్యామృతము.

ఈ విద్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘశక్తి చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోగొట్టును. ఇది తయారోగులకు, రక్తహీనోగులకు, నరముల యందు జలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలువచేయును. అజీర్ణము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచిరుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సాహమును కలిగియున్నట్లు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును, శరీరశక్తి క్షీణించి పనిచేయు, చాలకుల సర్వకాలములందు చేత నొందబడిన అమృత మనటకు సంజ్ఞాము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన ఓషధులచే తయారుచేయబడిన విద్యామృతము. (క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ॥ 4—0. ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల బాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకోవిడి, మద్రాసు. తంజిలండన్:—పండిట్, మదరాసు.

సిద్ధమకరధ్వజ (వైద్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూర, కచ్చ, కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. పై గ్రంథములోని యొగము ప్రకారము నిర్వహణగా మాచే తయారుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వేచ్ఛాహరణిహారోః నకదాచిద్వివధ్యతే । మేధాయాః కాంతిజననః కామోద్దీపనకృత్సహా ॥

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినన్నియును, హేమ్యుగ ధాతువుజేసి కామోద్దీపనము గలిగించును. అతిమాత్రము, తయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మండలో బంపబడును. మే 25 మాత్రము రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హరిన్ రోడ్డు హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

నిర్వహణకు తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయవైద్యములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మోసపుముందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకును.

ప్రాంచీలు:—

- (1) 149, హైరోడ్డు తిరునల్వేళ్ళేణి మద్రాసు,
- (2) హైరోడ్డు, తిరుపతి,
- (3) 405, టంకేశాలపేడి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము
వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

అమృతాంజనము
సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది.

పంచభాషచీటిచూచికొనినమోసముగలుగదు

తలనొప్పుల మాన్పును,
వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లపోగొట్టును.
బెణకుల భేదించును
వాపుల రూపుమాపును

దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును
అమృతాంజనము
ఓంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము
తేలుబాధను తీసివేయును
వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జి చాల మంచిమందులతో తయారు చేయబడి అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రాచిన దూయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పండ్లపోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము స్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పళ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహినీ తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

స్త్రీ పురుషులు వాసుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రమము జేయు విద్యార్థులు, ప్రియార్థు, ఉద్యోగిస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరల మోహలావణ్యములకు ప్రాపకు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక, మదరాసు.

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన
పద్మాని, క్లావ్ డైమండ్, యెస్
చంద్, సాదా బొంబాయి, మోహన్,
కంకర్, పార్సీ, బొంబాయి, శకుంతల,
రాజావతి, నర్సాయిని మంగళూరు మొ
దలగు రకముల గాజులు అన్ని నైజాల
లోను స్థావరలో సిద్ధముగానున్నవి.
ఇష్టములేనిచో తీసుకొని వైకము
వాపసియబడును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి,
(1842) గురుస్వామిశెట్టి
నల వర్తకులు చైవాబాదురోడ్డు, మదరాసు.

కత్తికట్టలు — చాకులు

కప్పుతాళములు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినది. ప్రాత్యహింపుడు.
వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు.

బి. మెకతుళ్ళర్లు అండ్ కో
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు ఆం
పెద్దపురం. (గోదావరితీర్థం)
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెసు: “ఇండిస్ట్రీసు” పెద్దపురం

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టు
యందు శరన్నిక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా నిలోగోమందు ఎచ్చతోనైనను తటాలావడ
తీరికముగా సంపాదించును. (2975)

విలాసము సి. డి. సావంత్

నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

ముఖ్యగవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(5) మెదడు నుపయోగించునట్టివా రందరికిని నాకెస్థా
సిటీలో నుండు, దుగ్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫాస్ఫో డ్రాప్.
జోషధము ఒక వరము కంటిది. నా మెదడు సంబంధమైనట్టి
వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనది.

రంగూన్ } బాబులాల్,
80-6-19 హైదరాబాద్.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.

**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.**
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి
నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద జోషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్
వర్క్సు

ఆయుర్వేద యోషధముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ,
పోత్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.